

GLASILLO

SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE.

Entered as second-class matter January 28, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

V združenju je moč!

"Glasilo" izjaha vsaki teden v petek. — Cirkulacija je dosegla nad deset tisoč natisov. List je razširjen po Zdr. Državah, Canadi i stari domovini.

Cene za oglas po pogodbi. Enostopna 10 point vrata 8 centov.

Nefrankirana ali premla frankirana pisma se ne sprejemajo.

LETO—YEAR VI.

Chicago, Ill., 23. maja (May) 1913.

ŠTEV.—NUMBER 21.

Splošno glasovanje.

V zadnji izdaji "Glasila" je bila priobčena glasovnica za splošno glasovanje o dodatku k ustavi društva "Francisco Ferrer". Na čelu glasovnice je bilo jasno povedano, da v smislu pravil traja splošno glasovanje le šest tednov. Iz tega sledi, da so seje krajevnih društev tekmo šestih tednov, ko se vrši splošno glasovanje, zelo važne za vsakega člana in članico. Vsakega člana (ice), ki je zdrav in ga nezdružuje delo, ali ni preoddaljen od društvenega sedeža, veže sveta dolžnost, da se udeleži seje in odda svoj glas po svojem prepričanju za ali proti predlogu.

Predlog je bil štirikrat priobčen v "Glasilu," ako vpoštevalimo glasovnico. Društva in posamezni bratje so v "Glasilu" za in proti izrekli svoje mnenje o predlogu; torej si je vsakdo lahko vtvaril svoje prepričanje o predlogu, da ve, kako naj glasuje. Pri splošnem glasovanju se ne sme gledati na osebno zamero ali prijateljstvo. Vsak član(ica) ima po ustavi "Slovenske narodne podporne jednote" pravico, da o vsaki točki, ki je na splošnem glasovanju, s svojim glasom izreče, kako sodi o nji. Kdor misli, da bi predlog škodoval jednoti in je o tem prepričan, glasuje proti predlogu, naobratno pa vsakdo glasuje za predlog, ki je prepričan, da bo koristil jednoti.

Naša podporna organizacija je na zadnji konvenciji uvedla pravo direktne zakonodaje. S tem se je SNPJ postavila na ljudsko stališče. Člani in članice imajo pravico potom iniciative staviti predloge in potom splošnega glasovanja odločiti o njih. Zadnjega splošnega glasovanja se je udeležilo komaj nad 1/3 članov in članice. To dokazuje, da se članstvo ni poslužilo v isti meri svoje pravice, kakor bi se moralo, da se izve pravo mnenje vsakega člana. Marsikdo je ostal doma, misleč: "Ej, bodo že drugi opravili mesto mene." Ko je bilo splošno glasovanje končano, se je pa marsikdo, ki se ni udeležil splošnega glasovanja, jezil, ker izid splošnega glasovanja, ni bil tak, kakor si ga je želel. Vsakdo, ki ne pride na sejo, dasiravno bi lahko prišel, in se ne udeleži splošnega glasovanja, oropa sam sebe pravo svojih pravic. Ta brezbriznost pri splošnem glasovanju mora prenehati, da se izve pravo mnenje članstva. Vsakdo si naj misli, da se mora udeležiti splošnega glasovanja, ker drugače bo mogoče izid splošnega glasovanja proti njegovi volji.

Bratom in sestram priporočamo, da agitirajo od ust do ust, da bodo seje, na katerih se bo glasovalo o dodatku k ustavi društva "Francisco Ferrer," obiskane v polnem številu. Mlačnim in brezbriznim članom (icam) naj bratje in sestre razložijo, da je v interesu jednote in vseh krajevnih društev, ako vsi člani pri splošnem glasovanju oddajo svoje glasove. Kdor ne glasuje, pa bi lahko glasoval, je vrgel svoj glas proč, in prizna, da je zadovoljen, ako manjšina vlada večino.

Splošno glasovanje se vrši v smislu VII. člena ustave naše jednote. Ta člen naj se prečita, predno se začne s splošnim glasovanjem, da se ne bodo delale napake in spolnile glasovnice nepravilno. Nepravilno glasovanje ali nepravilno splošna glasovnica povzročijo, da glasovi društva, ki je glasovalo nepravilno ali spisal nepravilno glasovnico, ki jo je poslalo br. gl. tajniku, niso šteti pri splošnem glasovanju, kar povzroči dostikrat nepotrebno razburjenje. Da se ne zvrši kaj takega, je dobro, da se pred splošnim glasovanjem prečita člen VII. (stran 9, 10 in 11) naše ustave in

se strogo postopa in ravna po njem.

Bratje in sestre! Udeležite se splošnega glasovanja in glasujte po svojem prepričanju!

Žrtve militarizma.

"Vse za vero, dom cesarja", pojejo narodne izdajice tudi med Jugoslovani v avstro-ogrski monarhiji. Vse je treba žrtvovati za blagor domovine, katere ne poznamo, katere nimamo; vse žrtvovati za "domovino", katera — namesto bi nam bila dobra, skrbna in ljubezniva mati — je zločesta mačeha, uničevalka in morilka svojih otrok, ki se dan na dan žrtvujejo za njen blagor.

Militaristična zver, rak-rana na telesu človeške družbe, zahteva vsak dan novih in neštevilnejših žrtev; mlade in nadebudne eksistence uničujejo na raznovrstne načine, ugonablja napredek naroda, kulture in postavlja na beraško palico tisoče in tisoče kmetiških in delavskih družin. Neštevilno onemoglih in siromašnih roditeljev gine od lakote in bede izgubivši svoje edince, edino upanje in edino podporo svojih starih let. Proklinjajoči kapitalistični sistem korumpirane človeške družbe zapirajo oveloči in čakajo, da jih milostljivi sosedje poneso v grob.

Ali to še ni zadosti. Ne le bombe, šrapneli in svinčenke morijo vaše sinove, o matere in očetje. Militaristični moloh ima tudi druga sredstva za ubijanje. To ubijanje je strašnejše, nevarnejše od najnevarnejših bomb, šrapnelov in svinčenk. Ta sredstva so: železna disciplina; strah pred kaznijo za najmanjši prestopki; šikaniranje in nečloveško postopanje višjih naprav nižjim. Za primer hočem navesti samo dva slučaja, ki sta se dogodila v zagrebškem garnizijskem zaporu meseca marca t. l.

Dva prostaka s hrvatskega Zagorja sta prišla v konflikt z vojaškimi predpisi in sta bila pripeljana v garnizijski zapor v Zagreb.

Prvi, infanterist Novosel, pripadajoč IV. bataljonu pešpolka štev. 96. v Karlovcu, je zaostal in prišel prekasno v vojašnico. Predal se ga vojnemu sodišču v Zagrebu, kjer je v preiskovalnem zaporu ležal en mesec in bil obsojen na deset tednov težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem dvakrat na teden. Ta moderni justični škandal in brutalna obsodba za nezaten in brezpomemben prestopki je reveža zadela kakor strela z vedrega neba. Vštevek še nečloveško postopanje g. profosa, glad in nehigijski prostori, postelje in jedilni orodje je mladi človek prišel do zaključka, da življenje ni vredno življenja; da v teku treh let je v nevarnosti, da bi moral dve preživeti v grozni katakombi in zraven tega po končanem triletnem služiti še naprej, pa je sklenil končati svoje življenje. V vojaških zaporih najprimernejše sredstvo za samomor je zastrupljen je. Zastrupiti se je lahko s šibicami, na razpolago je "goma-rabicha" in — nikotin. Mladi Novosel se je poslužil vsega: od vsake stvari je vzel stanovito količino in v osemindesetih urah je vzel slovo od tega sveta ter se preselil na drugi svet. — Seveda, vojaški zdravniki so konstatirali, da je smrt nastala vsled pljučnice.

Drugi, topničar Dežnič, pripadajoč topničarskemu polku štev. 37 v Zagrebu, je bil obtožen, da je dvovinarske novice razpečeval za desetvinarske. V preiskovalnem zaporu je bil en mesec; avditor ga je strašil, da bo dobil sedem do osem mesecev, fant se je prestrašil in končal tek svojega življenja na enak način kakor

Novosel, ne da bi čakal na obsodbo. V treh dneh je tudi on vzel slovo iz doline solza, ter se preselil tja, kamor militaristična hijena ne seže s svojimi kremplji. Tudi o tem slučaju so uniformirani sinovi Eskulapa konstatirali smrt vsled prehlajenja in z zelo čudnimi simptomi.

Žalostno, tužno je gledati, ostanke dveh mladih bitij ležečih na mrtvaškem odru; pred nekaj dnevi sta bila čvrsta, zdrava, polna življenja, up in tolažba roditeljev, danes ležita na zagrebškem "Mirogoju". V pomladni cvetoči dobi svojega življenja padla sta nepokvarjena in njiu ime je registrirano v registru strašnega in groznega militarizma: Nr. ta in ta; Nr. ta in ta; umrla na ... vsled ... itd. itd.

Inozemstvo.

"Reichsposta" na Dunaju je prinesla vest, da so Esad pašo umorili v Tirani. O tem so izvedeli najprvo Albanci v Trstu. Tirana je mesto, kamor se je umaknil Esad paša, ko je Skader izročil Črnogorcem. V tem mestu je osnoval provizorično vlado.

V Londonu so se sešli poslanički balkanskih zaveznikov in Turčije, da razpravljajo o pogojih za mir. Poslanike je pozdravil sir Edvard Grey, britski minister za zunanja dela.

Nikakor ni gotovo, da bi zastopniki še ta teden podpisali uvodne točke mirovne pogodbe. Zastopnika Srbije in Grčije še nista v to pooblaščenca. Splošno se sode, da vladi obeh držav nalašč zavlačujeta stvar, da bi bolgarske čete ostale pred Čataldžo, ker se balkanski zavezniki še niso zedinili, kako naj razdelijo osvojenno ozemlje. Vsekakor so pa velesile pripravljene, da prisilijo Srbijo in Grčijo podpisati uvodne točke. "Daily Cronicle" izjavlja, da je popolnoma opravičen sum, da sta Srbija in Grčija napravili pogodbo proti Bolgariji zavoljo razdelitve osvojenega ozemlja.

Avstrija in Italija sta poslali vsaka po eno bojno ladjo pred Drač v Albaniji.

Blizo Santa Rose v Mehiki se je vršila krvava bitka med vladnimi četami in vstaši, ki je trajala 60 ur. Na strani vstavev je mrtev indijski glavar Luils Bule, na vladni strani je pa ranjen Medina Barron, zapovednik čet. Na obeh straneh je padlo nad pet sto mož.

Carranga, governor province Coahuile je izdal proklamacijo, v kateri pravi, da bodo Huerta in tovariši, kakor hitro pridejo vstajem v pest, sojeni po zakonu z dne 25. januarja 1862, ki je v ljudstvu poznan kot "Maksimiljanov zakon." Po tem zakonu se kaznuje vsakega s smrtjo, ki je vprizoril revolucijo proti ustavnim oblastim ali ogrožal življenje ministra ali katerega člana vlade, ali je pa skušal provzročiti upad tuje vojaške sile. Po tem zakonu so obsodili Maksimiljana na smrt.

Iz Ukaza, ki ga je izdalo avstrijsko vojno ministrstvo za odpust rezervistov, je spoznati, da avstrijska vlada noče popolnoma demobilizirati armade.

Petnajsti in šestnajsti vojaški zbor, ki sta v Hercegovini in Dalmaciji, ostaneta, kakor sta. Vsi rezervisti ostanajo še nadalje pod orožjem.

V vojaških zborih od 1. do 14. so poslali le letnika 1909 in 1908 domov, letnika 1910 in 1911 sta pa ostala deloma pod orožjem.

Iz Ženeve v Švici poročajo, da hoče srbski kralj Peter odložiti krono, ko se sklene mir. V Ženevi so izvedeli za to novico, ko je tje dospel poslanec Petra, da zanj najame prilično stanovanje. Kraljeva sinova Aleksander in

Jurij, sta bila tu vzgojena. Peter ima tu mnogo starih znancev in prijateljev se izza dobe, ko se je po svetu klatil kakor pregnanec.

Pri Sidi Garbi v Tripolitani je prišlo do hude bitke med Talijani in Arabci. Zgube so bile na obeh straneh velike.

General Ganbretti, poveljnik taljanskih čet v Dorni, je s svojimi četami naskočil arabsko taborišče, katerega je z naskokom vzel. Komaj so bili Talijani v taborišču, so jih od vseh strani obkolili Arabci. Talijani so z velikimi žrtvami komaj obdržali svoje pridobljeno postojanko. Poročilo molči o izgubah, kar dokazuje, da so morale biti velike.

Se marsikateri taljanski vojak bo padel, preden bo taljanska vlada lahko trdila, da je osvojila Tripolitanijo.

Francoska zbornica je s 315 glasovi proti 241 odobrila postopanje vlade, ki je pridržala tretjoletnike pod orožjem, mesto da bi jih odslovila kot rezerviste.

Poslanec Lachand je ostro ožigosal postopanje vlade. Vprašal je, kje mislijo spraviti rekrute pod streho, ker so sedanje vojašnice prava gnjezda za jetiko.

Iz Monakovega poročajo, da dvojni morilec Strasser, ki je ustrelil pruskega majorja Lewinškega in policajca Pollendera, ni blazen in je popolnoma pri zdravi pameti. Po zvršenem zločinu je rekel Strasser, da je hotel izvršiti samomor. Ker bi ni hotel sam na drugi svet, je hotel s seboj vzeti še eno "veliko glavo." V pruskem generalstebjarju je videl osebo, ki jo je iskal.

V Šen Čan Tingu v zapadnem Tonanu na Kitajskem so sežgali 67 kmetovalcev, ker so se zoperstavili vojaštvu, ki je imelo nalogo, da uniči makove nasade. Iz maka se prideluje opij. Kmetovalci so bili utaborjeni v neki hiši, ki so jo vojaki naskočili in zapalili.

Vlada v republiki Ekuador je proglasila obsedno stanje. Vlada se je odločila za ta korak, ker se boji vstaje. Ako bo kaj pomagalo, pa ostane odprto vprašanje.

Pacifiški ocean se je razlil v panamski prekop. Porabili so 37.750 funtov dinamita, da so razstrelili zadnji zadržek južno od mirafloreskih zatvornic.

Razstrelba je popolnoma vspešla. Potresni sunek se je čutil do Panama Cityja.

Ameriške vesti.

Še ena rudniška katastrofa ni pozabljena, že prihaja v javnost poročilo o drugi nezdodbi, ki je tirjala zopet večje število človeških življenj. Iz Belle Valleyja, O. poročajo, da je v rudniku Imperial, ki je lastnina O'Gara Coal družbe, eksplozija plinov umorila do 16 rudarjev. Po prvi razstrelbi je šla rešilna ekspedicijska pogumno v rudnik, da reši ponesrečene rudarje. Komaj je bila rešilna ekspedicijska v rudniku, se je dogodila druga eksplozija, ki je uničila življenje vseh rešiteljev. Drugi dan je šla zopet rešilna ekspedicijska v rudnik in našla je člane prve ekspedicijske poldrugo miljo od uhoda v hodniku.

Pretrsljiva družinska drama se je odigrala v St. Paulu, Minn. Neki Curl je bil obtožen radi zlorabe pošte. Proti varščini so ga spustili na svobodo. Pisal je svoji nevesti v Kansas City, da naj pride v St. Paul, da se z njo poroči. Takoj po prihodu neveste je Curl spolnil dano besedo. Dva dni po poroki se je mlada zakonska dvojica odločila, da gre

próstovoljno v smrt. Zaprla sta se v sobo in Curl je ustrelil sebe, njegova soproga pa sebe. Ko so udrla v sobo, so našli Curla mrtvega, njegovo soprogo pa umirajočo. Mlada vdova je drugi dan po samomoru izjavila: "Večraj sem hotela umreti, ko sem izvedela, da je moj Jakob mrtev. Vse sem storila radi npega. Toliko sem pretrpela..." Tu so jo pa zdravniki prekinili in (zabranili) povoriti težko ranjeni ženi.

Iz Springfielda poročajo, da so zaprli Fay D. Slateja, urednika časnika "Mount Auburn Tribune", ker je osumljen, da je ustrelil župana v Mount Auburnu. Urednik trdi, da se je samokres sprožil proti njegovi volji. Oba sta baje živila v večletnem medsebojnem prepiru.

W. J. Bryan, minister za notranje zadeve je na shodu družbe za propagando svetovnega mira v Washingtonu ostro napadel v daljšem govoru časnike, ki rajše priobčujejo napise nad članki in dnevnimi vestmi z debelimi in kričeimi črkami, mesto da bi poročali resnico. Nadalje je okreal tudi tiste "patriote", ki hujskajo narode za vojno.

V bližini Leavittsburga, O. je osebni vlak Baltimore-Ohio železnice zadel v avtomobil. Štiri osebe so bile vbite, ena pa težko ranjena.

Pri Fond du Lac, Wis. je vlak Chicago-Northwestern železnice zadel v avtomobil, v katerem je sedel zdravnik M. A. Hoffman je bil takoj mrtev, hčerka pa težko ranjena.

Največja strojarska tvrdka na svetu, Pfister in Vogel v Milwaukee, je radi spremembe v carini, ki bi škodila usnjarski obrti, znižala delovni čas od deset na osem ur dnevno. Ta naredba bo zadela približno pet sto delavcev. V slučaju, da niso delavci zadovoljni z znižanim delovnim časom, bo pa tvrdka skrčila število delavcev. To trdi tvrdka.

V resnici je pa drugače. Tovarne za usnje so danes združene med seboj, kakor so v zvezi med seboj tovarne drugih industrij. Blaga za svtovni trg se vseeno dosti izdelata, ako ena ali druga tovarna skrči število delavcev, ali pa zniža delovni čas. Vsak podjetnik pa stremi za tem, da država z visoko carino varuje njegovo izdelke, ker mora konsument plačati v tem slučaju poleg svetovne cene še visoko carino tovarnarju za njegov izdelek. Ako je omenjena tvrdka znižala delovnik in se sklienje pri tem, da je to storila vsled znižane carine, je to navaden kapitalističen maneuer, s katerim se hoče doseči, da bi delavci protestirali proti znižanju carine.

V San Francisco, Cal. je dospelo minoli teden štiri sto tisoč zmrznjenega govejega mesa iz Avstralije. Po pogodbi se mora to meso prodajati z majhnim dobičkom. V slučaju, da se krši to pogodbo, bo Avstralija sama prevzela razpečevanje mesa v Zdr. državah.

Transatlantska družba je naročila štiri velike parnike, ki so opremljeni z aparati za hladilnice, da bo z njimi prevažala meso iz Avstralije v Zdr. države.

V Kansas Cityju, Kans. so zaprli sedem voznikov, ki so pripeljali pivo iz države Missouri, na podlagi Webbovega zakona, ki prepoveduje prevoz opojnih pijač v take kraje, v katerih je prohibicija.

Koncem minolega tedna se je vršila prva obravnava, pri kateri so zmagali pivovarjarji. Mestni sodnik je oprostil voznika L. Segelbauma.

Hamilton Lewis, zvezni senator za državo Illinois, je v senatu predložil zakonsko predlogo, po kateri naj bi se uravnale in določile minimalne plače za delavce in delavke v vseh industrijah, ki se pečajo z meddržavno trgovino, ali ki uživajo privilegije od zvezne vlade.

Na predlog pomožnega državnega pravdnika Forda v Los Angelesu je sodnik Wood, ob času predsednik najvišjega sodišča, zbrisal iz sodniškega koledarja obtožnico proti Clarence S. Darrowu, znanemu delavskemu odvetniku. Po tem odloku lahko okrajni državni tajnik postavi obtožnico na sodnijski koledar, kadar se mu zljubi.

Splošno se pa sodi, da je afera popolnoma končana. Darrow je stal dvakrat pred porotniki. Prvič so ga porotniki po kratkem posvetovanju popolnoma oprostili. Drugič se pa niso mogli zediniti na pravorek po 40 urnem posvetovanju.

Kapitalistom v Patersonu, N. Y. se je posrečilo, da je gonja proti voditeljem stavke tekstilnih delavcev vsaj deloma vspela. Quinlan, ki je bil obtožen, da je v družbi W. D. Haywooda, Elizabeth Flyn, Karla Tresca in Adol. Lessiga hujskal stavkajoče delavce k puntu, je bil od porote poznan krivim. Pri prvi obravnavi se porotniki niso mogli zediniti na pravorek. Quinlana lahko obsodijo od enega do sedmih let. Sodba še ni izrečena.

Delavci v Patersonu bodo najbrž proglasili splošno stavko, ako kapitalisti ne bodo odnehali s svojo gonjo proti voditeljem stavke.

V Buffalu se organizirajo mesarski pomočniki in klavniški delavci. Zanimanje za organizacijo je veliko. Dolgo časa so jih podjetniki tlačili in izsesavali. Za to čimdalje bolj prihaja spoznanje, da je v organizaciji tista sila, s katero si lahko izvojujejo človeške razmere v delavnici.

Čikaški milijonar, John T. Pirie, ki je bil solastnik velike trgovine v New Yorku, je zapustil približno 12 milijonov dolarjev. Premoženje bodo delili trije sinovi in tri hčere, četrti sin Allan bo dobil le 1000 dolarjev.

Vbogi milijonar, kako težko je moral delati, da si je "prihranil" 12 milijonov dolarjev, ker smo po naukih modernega ameriškega slovenskega Aristotela vsi delavci: milijonarji in proletarji. (Kdo ve, koliko let je vbogi siromak živel na tem grešnem svetu, da je spravil tako vsoto na kup. Gotovo je bil starejši od Metuzalema. To bi najlozje povedal naš Aristotel.

Stavka cestnoželezniških vslužbencev v Cincinnatiju, O. je končana. V glavnih točkah je zmagala unija.

V Harbor Springs, Mich. je O. Fergusonova vpriče svoje 14-letne hčerke ustrelila svojega soproga. Po storjenem zločinu je še sebi pognala kroglo skozi glavo.

Protí znižanju carine ne protestirajo le domači tovarnarji, temveč prihajajo protesti tudi iz inozemstva. Pri zveznem državnem uradu so dobili ugovore proti posameznim točkam v carinski predlogi iz Anglije, Nemčije, Francije, Italije in Avstralije. Neka francoska trgovska družba povdarja, da bo vsled nove carinske predloge, ako bo sprejeta, hučo prizadeta francoska trgovina.

Po nazoru mednarodno združenih kapitalistov naj bi ameriško ljudstvo služilo kapitalistom vseh narodov za molžno kravico.

DOPISI.

East Helena, Mont.

Imenovano mestee se nahaja na prostrani planjavi, kakih pet milj vzhodno od mesta Helena, ki je glavno mesto države Montana. Easthelenski Slovenci zaposleni so ponajveč v tamošnji topilnici, ki je znana kot ena najbolj nezdravih v Zed. Državah, nekteri pa imajo tudi saloone, prodajalne, mesnice, farme itd. Z društvi so dobro preskrbljeni. Poleg društva "Slovenski lovec" S. N. P. J. imajo še društvo J. S. K. J., potem S. S. P. Z., sv. Barbare in K. S. K. J. V čast jim služi, da je skoro vsak zavarovan pri kakem društvu, nekteri pa še pri večih. Značilno je, kako strupena je tamkajšnja topilnica. Malokteri baže zdrži nepretrgano pri delu več ko mesec dni, nakar mu je treba kak teden počivati, da zopet okleva. Sicer pa to ni čudno. Nekemu farmerju, ki ima svojo farmo blizu topilnice, poginilo je že več konj, samo vsled dima. Nekega lepega dne prodajal sem dolg čas po cesti, oddaljeni kakih par sto korakov od topilnice, oster veter prinesel mi je malo dima pod nos, pa bi se bil skoro zadušil zunaj na prostem; davil sem se in kašljal, da sem bil ves solzen in komaj sem se rešil za varno obzidje najbližjega saloona, kjer sem še pol ure dihal kot preganjana kokoš. Velika dobrota za easthelence je regiment vetrov, ki ima svojo garnizijo nekje v bližini; on jim po meta ceste in čisti ozračje 364 dni v letu, sicer bi se vsi podušili. Jaz pa se le njihove dobrote nikakor nisem mogel privaditi in vedno obhajal me je nek skriven strah pred njo; to mi boste lahko verjeli, če vam povem, da tehtava oba z Miss Bakso samo nekaj čez poldrug sto liber in v avijatiki nimava še nobene skušnjave!

Tamkajšni Slovenci so vrlo prijazni, gostoljubni in po navadi vedno dobre volje, kateri dajo dostikrat duška v lepih pesmih, tako jasnih in glasnih, da bi njih zvoki predrli oblake in prišli pred nebeški prestol, če bi bilo le nekoliko bližje, tako pa razprše komaj sivorne oblake, ki se dvigajo iz dimnikov tamkajšne topilnice. Niti do laboratorija toče, ki jo mesijo gospe copernice ne dosežejo.

Ali ste že slišali kdaj, da bi bil petek pred četrtkom? Gotovo še ne, jaz sem ga našel pa že v sred in sicer sem ga našel na fino urejeni farmi dobro miljo iz East Helene. Včasih sem se bal petka, zdaj pa nič več, ker znam, da na farmi g. Petka se ni treba nikomu postiti, ker je vedno na razpolago dovolj slastnih klobas, okusne šunke, finega naravnega vina in nebroj drugih delikates. V podzemeljski ječi pripravijo se jezične kure, kot razborite sufragetke, ter se iz same jeze in zavisti skušajo, ktera bo zlegla več jajec, v posebni kabini žvrkoli nebroj drobnih piščancev iz katerih hoče Mrs. Petek vzgojiti krdelo ljuboznjivih "spring čiken", v ogradi valjajo se debelohlasti pujski, po planjavi pa se preganjajo Čade, Rumenke, Plavke, Zelenke, Sivke in Maroge, ki dajejo toliko slastnega mleka, da ga g. Petek komaj razvozi različnim strankam v Heleni in E. Heleni. V resnici, dobra farma na pravem mestu je neizperen vihr dohodkov, seveda treba je na nji pa tudi pravih delavcev. Tudi jaz sem želel postati farmer in sem v to svrhu še barantal z nekimi easthelenskimi kurjim poglavarjem za jajca in kokoši pa se, žal, ni sva mogla pogoditi; jaz sem njemu obetal premalo prstanov in ur, on pa meni premalo jajec in kur. Ostala sva torej vsak pri svojem.

Na 24. dan aprila praznujejo v domovini zelenega Jurija; v East Heleni pa je ta dan veličastni praznik pometanja in pobiranja starih, zarjavelih škatelj. Pa ne da bi kdo mislil pri tem na one nesrečne zarjavele device v srpanu, koje nekteri suroveži tudi imenujejo stare škatlje, ne takih ni v E. Heleni (nektere počaka komaj sweet sixteen, pa že sčrči), ampak ta sveti praznik je določen za pobiranje pravih pločevinastih ali lesenih starih škatelj, copat, polomljenih samokolic in druge take drobnjave, ki se celo leto dolgočasi okoli voglov, ta dan pa se odpelje v kre-

matorij in sežge kot izraski kozliček za grehe vseh. Zdelo se mi je, kot da je prišel drugi Janez Krstnik in zaklial Easthelence: "Pripravite pot gospodu, vsaka dolina naj se napolni in vsak grič naj se zniža, kar je krivo bodi ravno in kjer je grudasto bodi gladka pot." Vse trgovine so bile zaprte in vse je ropotalo z lopatami, grabljami in samokolicami. Pozneje sem zvedel, da ta novodobni Janez Krstnik ni bil nihče drugi, kot njegovo veličastvo mestni šerif. Njegov glas ni bil glas vpijočega v puščavi, ko sem proti večeru stopil na ulico, začudil sem se na ves glas: "Saprament, was ist denn dass?" Tako lepa je bila E. Helena, da je skoro nisem spoznal.

Glede slovenskih evetk so me Easthelenci imenitno vlekli za nos. Pravili so mi, da jih je pol ducaata, a nihče me ni hotel nikjer vpeljati in predstaviti, sam jih pa nisem našel; videl sem samo eno, ki se šele razvijala, kot rožni popek in to daleč zunaj na farmi. Pač videl sem še eno, pa ravno v zadnjem trenutku, ko sem stopal na karo, da se odpeljem. Propal sem kapitalno v Butte, zato sem pa več sreče pričakoval v E. Heleni. Pa je že tako, kakor pravi tisti pregovor: "Those who trust to luck, are always unlucky!" Yes, zavistni so Easthelenci in ljubosumni, pa saj ni čudno. Komaj par tednov je minilo, kar je nekdo, ki ima več uspeha in sreče, kot jaz uklenil v zakonske verige gospice Mary Strainer in jo odpeljal nekam v pelinove pragozne države Wyoming. To vpoštevač, jim njih ljubosumnosti, ki jo imajo do vsacega tučca, niti malo ne zamerim. Pa še na neko napako oziroma razvado bi rad opozoril tamkajšne rojake, ali pravzaprav rojakinje, ktero naj odpravijo, ako mogoče. Ta razvada je, da sušijo vseh vrst perilo, kar na prostem! Ko sem takole v poznih jutranjih urah "inspicial" mesto, opazil sem zdaj na tej, zdaj na drugi vrvi viseti par ženskih hlač in srajc, ki so grozno nediskretno vihrale v jutranjem vetriču. Kot starega "pečlarja" me je vedno rdečica občila, zakrival sem si oči in molil spokornni psalm, pa "ne vpelji nas v skušnjavo; pa vse ni nič pomagal, skušnjava je prihrumela, kot rjoveč lev... Zakrohotal sem se, pa šel domov... Skušnjave so izginile, kakor morska megla pred vzhajajočim solncem. Ko bom jaz župan easthelenski, izdal bom pragmatično sankcijo ali pa ferman, da se bodo morale take stvari sušiti na podstrešju!

A. J. Terbovec.

Brooklyn, N. Y.

Zadnjič sem prišel v dotiko z različnimi znanci in prijatelji in pogovor se je zasukal na ustanovitve soc. kluba. Komaj se je to vprašanje sprožilo, se je pričelo razpravljati o socializmu. Tu so silila vsakovrstna vprašanja na dan, od katerih mnoga niso bila niti v stiku s socializmom. Dobro pa je, da se vsi vrste taki pogovori, ker se izve, kako nekteri sodijo o socializmu in kaj si vse predočijo pod socialističnimi nauki in socialistično stranko.

Zelo priljubljen ugovor je, da bi se socialisti ne smeli mešati v verske zadeve. Kolikor je meni znano, se socialistična stranka, ki je sprejela v svoj program socializem, še nikdar ni umešavala kot stranka v verske nauke. V soc. stranki, kakor v vsaki drugi politični stranki so pripadniki različnih ver in svobodomislec. Ako pobijajo verske nauke raznih ver in če so svobodomislec še socialisti, takrat nasprotniki radi zavpijejo: "Glejte socialisti so brez zverci!" Nevem, zakaj nasprotniki socializma ne očitajo tega demokratom in republikancem, ker je med njimi še več svobodomislecov — vsaj med voditelji, — kakor med socialisti. Do danes še ni bil noben predsednik Zd. držav izvoljen, ako ni bil prostozidar (framason), vendar so jih pa v cerkvah priporočali, da naj jih volijo, ko so kandidirali. V nekaterih cerkvah so celo molili za njih, da bi bili izvoljeni. Ako socialistično časopisje pribije v javnosti hudodelstvo kakšnega duhovnika katerekoli vere, je s tem izvršilo svojo dolžnost. Vzemite n. pr. v roke kapitalističen časnik in našli boste v njem, da se poroča o vsakem delavcu, ki je ukra-

del košček kruha, da bi sebi in svoji deci otežil glad. Ako protidelavski list poroča o vsakem delavcu, ki je zvršil najmanjši prestop, potem nevem, zakaj ne bi smeli socialistični ali delavski listi poročati o duhovniku, ki je zvršil kakšno hudodelstvo.

Samoposebi se razume, ako duhovni nastopajo proti socializmu, da jim socialisti ne ostanejo odgovora dolžni. Socialisti biti se ne pravi, da moraš ponižno prenesti, ako te napadajo duhovniki in podtikajo socializmom, da hočejo uvesti delitev, prosto ljubezen itd. V takem slučaju je treba duhovnikom odgovoriti tako glasno, da jim dolgo zveni odgovor v ušesih. Socialisti so proglasili vero za privatni stvar. Naj še duhovniki vseh ver proglašajo socializem za privatno stvar, pa se ne bo nihče vtikal med nje. Kedar pa duhovniki skušajo z lažmi odvrti ljudstvo od socializma in mu priporočajo, da naj potrpežljivo prenaša vse muke, ako ga kapitalisti in razni drugi oderubi in sleparji odirajo in izkoriščajo, potem pa veže socialiste dolžnost, da razkrinkajo te vrste ljudske prijatelj. Iz tega sledi, da bi se noben socialist ne brigal za duhovnike, ako bi ne napadali socializma in pripodočali ljudstvu, da naj svoje trpljenje mirno prinaša.

Nemogoče je v kratkem dopisu povedati, kaj hočejo socialisti in kaj je socializem. Svoj dopis sem omejil le na vprašanje, ako sme socialist nastopiti proti verskim naukom ali pa proti duhovnom, kedar z zofizmi napadajo socializem ali pa ljudstvu priporočajo, naj voli zopet izkoriščevalce v postavodajne zборе.

Kdor hoče spoznati nauke socializma, mora čitati njih knjige in spise. Kakor se socializem ne more stisniti v kratek dopis, ravnotako se ne more obdelati v nekaj ur trajajočem govoru, ves socialističen nauk. Danes je slovenska social. literatura že tako obsežna, da se lahko vsak slovenski delavec pouči iz nje o naukih in ciljih socializma. Knjige stanejo denar. Skoraj nemogoče je posameznemu delavcu nabaviti si vse knjige in brošure o socializmu. Zato je bolje, da se delavci organizirajo v socialističnem klubu. Tako si lahko napravijo lepo knjižnico z vsem spisi o socializmu, ki so izšli v slovenskem jeziku. Vsakdo, ki je član kluba ima priliko, da se pouči o socializmu, ker ima pravico do klubove knjižnice. O prečitnem gradivu se lahko razpravlja na klubovih sejah, da se pride še do jasnejših pojmov o socializmu.

Vse se danes organizira. Država je organizacija, cerkev, pevski društva, podporne jednote, telovadna društva so organizacija. Treba je, da se delavec organizira tudi v svoj dobrobit v politični organizaciji. Posamezen delavec neopravi nič proti organizirani sili kapitala. Ako se pa delavec združimo v socialističnih klubih, se učimo drug od drugega, lahko nastopamo proti kapitalizmu in zmagujemo. Posamezno palico se lahko zlomi, butare palice pa ne zlomi najkrepkejši korenjak.

Ako zdravniki in odvjetniki uvidevajo potrebo organizacije, da varujejo svoje interese, zakaj bi se delavec ne organiziral, da varujejo svoje koristi?

V organizaciji se seznanimo o vsem, kar se godi v stranki. V zvezi z drugimi klubi sklepamo, kdo bo naš mestni svetovalec ali pa naš zastopnik v postavodajni zbornici. V organizaciji sklepamo o vsem, kar koristi delavcem in se združeni borimo proti vsem, kar nam škodi. Zato pa v organizaciji!

F. Kramaršič.

Chicago, Ill.

Veseli in slavni dan se približuje za Slovence v Chicagi in okolici. Dve leti je minolo, odkar je društvo "Slovenski dom" razvilo svojo zastavo. Bila je zelo zanimiva slavnost. In taka slavnost se nam obeta v nedeljo dne 25. maja, ko bo društvo "Slavija", šteje 1. razvilo svojo zastavo. Na zadnji slavnosti je bilo mnogo občinstva. Dolga povorka se je razvila v lepem redu in zastave slovenskih društev so plapolale visoko v zraku, oznanjujoče bratsko ljubezen na tuji zemlji.

Upam, da bo tudi v nedeljo udeležba tako velika, kakor je bila na zadnji slavnosti. Pokažimo svoje brateko solidarnost: eden za vse, vsi za enega. Posebno

opozarjam brate društva "Narodni vitezi", šteje 39, da se slavnosti udeležijo v največjem številu, ker je naše društvo sklenilo, da se slavnosti udeležijo korporativno. Na zadnji seji smo zaključili, da se ob pol ene popoldne zberemo pri br. John Košičku, So. Centre ave., blizu 18. ceste. Bodite vsi pravočasno na mestu in prinesite s seboj društvene regalije.

Nadalje priporočam bratom, da naj se bolj številno udeležujejo društevnih sej. Prihodnja seja se vrši v soboto dne 7. junija. Udeležite se te seje vsi, ker je na splošnem glasovanju predlog društva "Francisco Ferrer" za dvojno zavarovanje. Bratje naprej za S. N. P. J.! Naprej do zmage!

John Koren, zapisnikar.

East Palestine, Ohio.

Že zopet prihajam z majhnim dopisom v javnost. V našo naselbino prihaja zadnje čase smrt bolj pogostoma s svojo neizprosno koso. Dasiravno je naša naselbina majhna, smo letos izgubili že štiri družvenike; dva iz moškega in dva iz otroškega oddelka. Poleg smo izgubili tudi nekaj novorojenčkov. Dne 13. maja je umrl obitelj F. Kostnik dva in pol leta stari sinček. Bil je pri otroškem oddelku društva "Slovan", šteje 55 S. N. P. J. in društva sv. Barbare, šteje 49. V imenu društva izrekam rodbini F. Kostnik naše sožalje.

Žalostni slučaj nam nudi dokaz, da so podpora društva prepotrebna. Smrt ne izbira in se ne ozira na starost. Mlad ali star, nihče ne ve ure ne dneva svoje smrti. Stariši, ki še niste zavarovali svojih otrok, ne odlašajte z zavarovanjem svojih otrok.

Predsednik, šteje 55.

Dunlo, Pa.

Malo se sliši iz naše napredne naselbine, dasiravno se tupatam prigodi kaj novega.

Po kratki in mučni bolezni je preminol dobroznani rojak John Boršnar. Dne 11. maja so ga spremlili člani društva J. K. J. Dunlo, Pa., sedaj Lloydell, Pa., katerega je bil član, in društva "Zorislava" S. D. P. Z. k zadnjemu počitku. Društva sta odkorakala od hiše žalosti v lepem redu na pokopališče. Bodi mu lahka tuja zemlja.

Letos je imela majhna naselbina mnogo smrtnih slučajev. Devet smo jih izročili materi zemlji in še vedno se počutimo bolj slabe kot zdrave.

Gospa Štoklja je tudi letos preobložena z delom. Življenje odhaja od nas, a novo se zopet rodi. Našel bi lahko lepo število obiskov Štoklje, pa mi tega prostor ne dopušče. O meniti hočem le zadnji slučaj. Pretekli teden se je nakrat oglasila n adomu br. Jakoba Nagliča in mu pustila skrivaj čvrstega in zalega sinčka. Častitamo!

Delavske razmere so kakor drugod. Razlika je na prostorih. Nekdo zasluži več, drugi zopet manj. Kakor se dela sedaj, se rinemo počasi naprej.

Na društvenem polju smo jako napredni. Imamo mnogo društev, ki so podružnice raznih jednot in zvez. Vsakdo ima priliko, da se zavaruje za slučaj bolezni in smrti. Nekaj jih je pa vendar tukaj, ki so pomilovanja vredni, dasiravno sebe prištevajo razumnim možem: nasprotni so podpornim organizacijam. Nepotrebno je, pregovarjati se s takimi ljudmi. Zanje veljajo edino besede Krista: "Oče odpusti jim, saj nevedo, kaj delajo!"

Lud. Zaman.

Herminie, Pa.

Društvo "Prostomislec", šteje 87, prav dobro napreduje in se razvija. Društvo šteje danes nad sto članov. Žal, da kruta smrt nikdar ne praznuje. Letos smo izgubili tri brate iz naše srede, ki so bili zelo delavni na polju napredka in ljudske prosvete. Zadnji je ponesrečil br. Feliks Komarskevič, dne prvega maja. Ko je snažil stranski hodnik, je pozabil postaviti ogibalščice na drug tir.

Nakrat so pridedrali notri vozovi in ga vabili na mestu. Pokopali smo ga dne 4. maja na irvinskem pokopališču. Pogreba so se udeležili vsi člani našega društva in peveci so v zadnji pozdrav zapeli genljivo nagrobno, ki je segla vsem navzočim do srca. Bodi mu lahka tuja gruda!

Društvo "Prostomislec", oziroma pevski zbor "Sokol", katerega člani so člani našega podpornega društva goji tudi petje. Pevski zbor uči g. A. Volk, ki je tekom enega leta tako dobro izvežbal svoje pevce, da zbor lahko nastopi javno in zapoje razne krasne pesmi.

Poduk v petju je zvezan s stroški. Zato je društvo "Prostomislec" sklenilo, da priredi veselico v korist pevskemu zboru. Veselica se bo vršila dne 29. maja zvečer v "Društveni dvorani". Začetek točno ob pol sedmih. Vstopnina za moške 50c, ženske so vstopnine proste. Na veselico vabimo najljudnejše vsa tukajšnja in bližnja slovenska društva, kakor tudi vse ostalo tukajšnje in okoliščno slovensko občinstvo. Na svidenje dne 29. maja.

Jos. Bric.

Jacksville, Kans.

Združena društva sv. Barbare, šteje 41, 44, 47 in 59 so sprejela na skupnem zborovanju dne 11. maja v Jacksville, Kans. naslednjo resolucijo.

"Kot člani podporne organizacije sv. Barbare, z znakom krampe in lopate, se zavedamo, da smo si potom organizacije zboljšali svoj delavski položaj in dobili moč, da se lahko svobodno politično organiziramo.

Zato vedno in povsod podpiramo le unijske podjetja, podpiramo in čitamo le napredne unijske liste. Glasilo sv. Barbare kot unijski list nima za nas nobenega pomena. Da storimo svojo dolžnost kot prijatelji napredka, bomo od prihodnje konvencije sv. Barbare zahtevali odločno unijski list kot glasilo društva sv. Barbare.

Sprejme se, da se resolucija priobči v "Glasilu" SNPJ., "Proletarec" in "Glasu Svobode." + Peter Medosh, predsednik.

Jacob Selak, tajnik.

John Kerne, zapisnikar.

Ladysmith, B. C.

Tukajšni premogarji smo na štrajku že od 17. septembra lanskega leta. Združili smo se v uniji "U. M. W. of A."; naši baroni pa nam niso privolili organizacije. Tukajšni kapitalisti so ravno tistega kalibra kakor v Združenih državah: vsi so proti nam. Po vseh kapitalističnih časnikih so pisali, da potrebujejo toliko in toliko premogarjev, in besedečili o dobri plači sedem dolarjev na dan, da ni štrajka, da so premogokopi varni, in druge take reči, da bi dobili skebov. In res so dobili nekaj Taljanov. Zasluzili so pa sedem Taljanov — 7 dolarjev na dan. Med temi je tudi Slovec iz Primorskega, po imenu Josip Šebelja. Pa kaj se je zgodilo prvega maja, ko smo praznovali delavski praznik? Združili smo se vsi premogarji, kar nas je na tem otoku. Imeli smo prav dobre govornike in dne 2. maja so vsi odložili krampe in lopate in pristopili v naše vrste. Vsi ti premogarji so iz naše okolice, iz Nanaimo, South Wellinton in Jingle Pot. Zdaj je tukaj splošen štrajk. Tudi strojevodje so zapustili svoje delo in se pridružili nam. V enem dnevu je v Nanaimo pristopilo 700 članov k "U. M. W. of A." Slovecem in Hrvatom priporočam: proč od Vancouver Island, dokler je tukaj štrajk! Ko bode štrajk končan, bom natančno poročal o vsem v našem "Glasilu". Kako se bode izteklo.

Tem potom se tudi zahvalimo vsi člani društva "Orel", šteje 109., vsem bratom in sestram, ki so nam priskočili na pomoč. Darovala so sledeča društva:

"Šmarnica" šteje 24. \$8; dr. "Jadranska Vila", šteje 178. \$3.50; dr. "Sokol", šteje 20. \$3.25; dr. "Valvazor", šteje 163. \$2.00; dr. "Jutranja zora", šteje 54. \$2.65; dr. "Rožna dolina", šteje 92. \$6.00; dr. "Slovenski lovec", šteje 143. \$3.00; dr. "Živila Ilirija", šteje 115. \$5.00; dr. "Jutranja zora", šteje 108. \$2.50; dr. "V Boj", šteje 53. \$5.00; dr. "Gorenjec", šteje 46. \$5.00; dr. "Danica", šteje 44. \$3.50; dr. "Narodni dom", šteje 51. \$4.45; dr. "Edinost", šteje 12. \$13.05; dr. "Jutranja zvezda", šteje 41. \$3.70; dr. "Zvezda", šteje 52. \$6.00; dr. "Bratska sloga", šteje 62. \$5.00; dr. "Bratstvo", šteje 77. \$3.80; dr. "Popotnik", šteje 30. \$4.00; dr. "Ljubezen", šteje 134. \$10.00; dr. "Solnce", šteje 81. \$10.00; dr. "Dolenjec", šteje

\$5.00; Šdr. "Slovenec", šteje 75. \$12.70; dr. "Bratje svobode", št. 26. \$5.00; dr. "Triglav", šteje 82. \$7.25; dr. Planinski glas, šteje 180. \$3.00; dr. "Spoznanje", šteje 72. \$5.00; dr. "Slovenski narod", šteje 153. \$4.05; dr. "Dobro došli", šteje 79. \$5.00; dr. Slovenija, šteje 41. \$5.70; dr. "Glas naroda", št. 89. \$5.80; dr. "Svobodomislec", šteje 169. \$5.15; dr. "Sokol", šteje 11. \$5.00; dr. "Slov.", šteje 56. \$3.00; dr. "Novo leto", Piney Fork, šteje 20; dr. "Francisco Ferrer", šteje 131. \$3.60; dr. "France Prešeren", šteje 34. \$2.10; dr. "Illinois", šteje 47. \$3.00; dr. "Vrtni raj", šteje 174. \$3.40; dr. "Delavec", šteje 8. \$2.10 in dr. "Slovenec", Racine, Wis. \$2.60.

Hvala vsem darovalcem, ki ste nam s prostovoljnimi doneski priskrili na pomoč. Tudi mi hočemo imeti odprte roke, kadar bomo zopet v boljših razmerah, ko izvajemo naše delavske pravice.

Jos. Pečjak, tajnik.

Cleveland, Ohio.

Društvo "Naprej", št. 5 S. N. P. J. je na svoji redni mesečni seji dne 4. maja 1913 imelo poleg drugih poročil razne pritožbe od strani bratov, povodom kojih so odločno zahtevali protest:

1.) Proti neresničnim poročilom "Clevelandске Amerike" št. 34 med drugim (debelo tiskano): "Predsednik S. N. P. J. je bil v Clevelandu ob priliki seje dr. "Primož Trubar" tepen."

2.) Da se povodom osebnih sovraštav izživlja društvo "Naprej" št. 5 kot indirektno sredstvo prepira in nemira v Clevelandu!

3.) Pomiljujemo vse brate, ki so se dali po raznih okoliščinah nekaterih oseb zapeljati do dejstva, koje izrabljajo sovražniki naše ponosne jednote.

Razlogi:

1.) S pričami lahko dokažemo, da predsednik S. N. P. J. ni bil tepen. Dokaz temu:

Predsednik društva, pod kojeja vodstvom se je vršila burna seja, se je dva dni pozneje izrazil v nekem lokalnu na St. Clair med drugim sledeče: "To smo jim pokazal, kaj smo pr' "Primož Trubar". Če društva Naprej so letel dol' po "štengah"! Železnikar je imel evrn, jo je koj popihal; če pa gl. predsednik ne bi bil molčal, bi jih dobil. Ko pa bi prišel na sejo Potokar ali Verderbar, bi bila gvišn' tepena." — Tu torej ne opazamo nobenega fatka rokoborbe; pač pa žalostno zaslepljenost nekaterih članov, ki se dajo zapeljati po nekaterih osebah, ki skušajo ruvati proti mogočim trdnjavi S. N. P. J. vsled korupcije nekaterih izdajcev. Če se člani društva št. 126. izgovarjajo, da so nekateri člani društva "Naprej" delali nemir in prepir ter krvavi manevar; kako pridejo člani gl. odbora do tega, da se nad njimi izreka krvava odsodba osebne mrznosti nekaterih, če so bili slednji že zaslišani ali ne.

2.) Član društva št. 126 S. N. P. J. piše v "Clev. Ameriki" št. 35 dobesedno... da bi se potem na sejah vedno prepirali, kakor se pri njih društvu št. 5. kjer je večni polom. — To je pa res muhasta! Seje pri društvu "Naprej" se vrše dokaj mirno v najlepšem redu, kar lahko spričajo člani bratskih društev. Zadnjo sejo, to je po krvavi noči so nas posetili trije bratje ob priliki konvencije S. D. P. Z. kakor tudi mešan zbor brez posebne operacije. To lahko zadostuje začasno, da je naše društvo napadeno direktno, brez temeljitih razlogov.

Če se društva rada pobahajo s svojim napredkom, tako i naše lahko napiše precejšno zgodovino in poleg tega že lahko prezre slične epizode, kot hrabro prestane in danes (v zadnji seji dne 4. maja 9 novopristoplih) lahko postavimo močno postojansko po številu 380 članov v boj za narod in napredek pod zastavo slavne jednote. Vkljub temu ni društvo še nikdar napovedalo oddelkom spopadov napram manjšim oddelkom, vsaj ne uradno. Za posamezne člane pa, ki se upajo razširjati svojo filozofijo ali astronomijo, ni društvo odgovorno zanje.

Društvo "Naprej" (kakor vsako društvo), ko voli svoje uradnike, gleda nato, da kot taki izpolnjujejo svoje dolžnosti v društvenem delokrogu; za njih privatne nastope pa ni odgovorno. Če se kateri član, v korist društva ali

jednote skaže profesorja ali učenjaka, ga spoštujemo; nikar ga pa ne moramo za vreči, če se mu ponesreči delo ter postane bedak mesto učenjaka. Društvo ne izključuje članov iz jednote (še manj drugih društev). Voli delegate ob času konvencije, nikakor pa jim ne more dati v žep mandata za glavnega odbornika. Obratno pa društvo neposrednim potom, to je potom delegatov, ki naj bi bili res svet društva, ki zastopajo, neozirajo se na osebne koristi, članstvo ter izražajo njih težnje in želje na skupnem zborovanju, voli indirektno glavne odbornike. Varuje in brani njih čast na vseh pristojnih mestih.

3.) Ostro posvari pa člani, ki bi se drznili napadati slavno jednoto, ali pa kratiti čast glavnemu odbornikom, ki so v stiki s težavnim njih poslom. Za večje prestopke pa ima dolžnost jih prijaviti glavnemu odboru.

Pri zadeti bratje odborniki S. N. P. J. naj blagovolijo s tem sprejeti skromno zadoščenje.

Razburjene člani, ki so grešili zoper jednotina pravila, priporočamo milostni sodbi po izreku: "Odpusti jim..."

Za društvo "Naprej" št. 5. S. N. P. J. zapisal

Andrew Peterlin, tajnik.

Za pravo vsebino odgovorna: Andrew Bogataj, Karol Rogel.

Opomba. Protest je bil čitan na jednotini seji dne 20. maja. Seja se je izrekla, da se ga priobči v "Glasilu".

Naznanila in vabila.

Chicago, Ill.

Članom društva "Slavija" št. 1. V petek dne 23. maja t. l. ob 8. zvečer, se vrši izvanredna seja v "Narodni dvorani." Zaključiti imamo še več važnih stvari tika-jočih se slavnosti in pohoda; žele-let je, da se kar mogoče v obilnem številu udeležite te važne seje.

Nadalje opozarjam člani našega društva, da vas dolžnost veže, da se vsi do zadnjega člana udeležite pohoda in veselice pri raz- vitju naše nove društvene zasta-ve, dne 25. maja t. l. v Pilsen Auditorium dvorani na 1657—61 Blue Island Ave. Vsak član mora biti omenjega dne v dvorani točno ob 12:30 minut popoldne. Vsak član se mora javiti pri dru- štvnem tajniku v dvorani; po zaključku društvene seje z dne 11. maja t. l. plača \$1.00 in dobi za \$1.00 listkov.

Obednem se upiše vsakega v knjigo in stem za beleži, kdo je bil navzoč pri slavnosti. Vsak član naj prinese s seboj društveno regalijo; kdor je še nima, jo lahko kupi v dvorani pri dru- štvnem tajniku. Vsak član naj u- poštevata to naznanilo in s tem pri- hrani sebi in društvu nepotrebnega dela.

Pri tej priliki se enkrat najul- judnejše povabim vse slovensko občinstvo v Chicago in okolici, da se udeležijo naše slavnosti.

J. Žvanut, zapisnikar.

Orient, Pa.

Opozarjam člani društva "Slo- venski delavec", št. 85, da se naj zanesljivo udeležijo prihodnje seje dne 1. junija. Na tej seji mo- ramo rešiti mnogo važnih točk, kakor tudi točko glede društvene zastave. Vsakdo, ki se zanima za napredek in razvoj društva, se bo gotovo odzval temu obvestilu in prišel na sejo.

John Volk, taj.

Brooklyn, N. Y.

Društvo "Bratska zveza" št. 140 priredi dne prvega junija t. l. svoj piknik v navadnih prostori- h na Naspethu. Dolžnost veže vse člani in članice, da delajo z vse- mi svojimi močmi, da bo piknik vspel veselostno.

Na veselico vabimo vsa društva v New Yorku. Posebno pa apeli- ramo na naše bratsko društvo "Slovenija", št. 56, da nas po- seti v polnem številu na našem pikniku, za kar že naprej obljubi- mo, da bodemo tudi vrtili bratski obisk.

Na pikniku bo kegljanje. Daro- vi so lepi: I. \$10, II. \$5, III. \$3, IV. \$katlija unijskih smotk.

Začetek točno ob dveh popol- dne. Godba pod vodstvom profes- orja Vinterja.

Za obilno udeležbo se priporoča najuljudnejše.

Cleveland, Ohio.

Z dnem enajstega maja sem od- stopil od tajništva. Vse stvari, ki se tičejo tajništva naj se po- šljajo novoizvoljenemu tajniku: Jakob Fabjančič, 2741 Commercial Rd. Mike Erjavec.

Huntington, Ark.

Za društvo "Dolenjec", št. 67 je bil izvoljen predsednikom Frank Zajec, B. 243; tajnikom Karel Petrič, B. 204; blagajnikom Anton Medved B. 136. Vsi v Hun- tington, Ark.

Karol Petrič, tajnik.

Fitz Henry, Pa.

Društvo "Svobodomislec", št. 169 priredi dne 31. maja veliko veselico z raznovrstno zabavo, na katero vabi najuljudnejše vsa so- sedna slovenska društva.

F. Juvan, tajnik.

La Salle, Ill.

Društvo "Jutranja Zora", št. 103 priredi dne 29. maja zvečer v dvorani I. Miklavčiča plesno veselico. Začetek točno ob sedmih zvečer. Na veselico vabimo vsa tukajšna slov. društva, sploh vse občinstvo.

Čisti dobiček bo vporabilo dru- štvo za nakup delnic "Slovenskega doma", ki nam je gotovo ne- obhodno potreben. Zemljišče je že kupljeno. Ako bomo složno na- stopili vsi za gradnjo doma, se bo kmalu na tem zemljišču dvigoval kviško naš dom, kulturno sredi- šče Slovencev v La Sallu. Deluj- mo z združenimi močmi, pa bomo imeli kmalu svoj dom, ki ga iz- sreča želimo vsi.

ODOBOR.

Lorain, O.

Naznanjam vsem članom dru- štva "Bled", št. 17, da je v in- teresu društva, ako se prihodnje seje dne 25. maja zanesljivo ude- leže vsi člani. Na dnevnem redu imamo važne točke, ki morajo bi- ti rešene na tej seji.

Člani, ki ne plačajo asesmenta tekem dveh mesecev, se jih sus- pendira v smislu pravil.

Frank Dugar, tajnik.

La Salle, Ill.

Delniška družba "Slovenski dom" priredi v nedeljo dne prvega junija veliki piknik na mest- nem dirkališču (race track) v ko- rist družbine blagajne. Začetek ob eni popoldne.

Družba vabi najuljudnejše na piknik vsa tukajšna in okoličan- ska slovenska društva, sploh vse tukajšne Slovence in Slovenke. Čisti prebitek se bo vporabil za gradnjo, "Slovenskega doma", ki je danes živa potreba za našo ob- širno slovensko naselbino. Druž- ba je kupila najlepše prazno stav- bišče na vožalu prve in Crossat ceste, da postavimo na njem svojo stavbo.

Slovenici in Slovenke v La Sal- lu in okolici! Zdjaj nas veže dolž- nost, da zastavimo vse svoje sile, da bo stalo čim prej poslopje, na katerem bo blestel napis "Slo- venski dom". Dne prvega junija pohitimo vsi do zadnjega na izlet. Zabave ne bo manjkalo in nobe- nemu ne bo žal, da se je udeležil izleta. Na veselo svidenje na iz- letu!

Odbor družbe po L. Zevniku.

Cleveland, O.

Društvo "Naprej", št. 5 je sklenilo na svoji redni mesečni seji dne 4. maja, da se udeležijo veselice, ki jo priredi društvo "Slo- venski sokol" dne 30. maja (praz- nik kinčanja grobov) v dvorani John Grđina. Začetek ob dveh po- poldne.

Mnogo članov "Slovenskega sokola" je v našem društvu. Zato apeliramo na brate, da se polno- številno udeležijo veselice.

Anton Peterlin, tajnik.

Milwaukee, Wis.

Ker je dolžnost vsakega člana, da se tekem treh mesecev v smi- slu pravil udeležijo ene mesečne seje, je društvo "Sloga", št. 16 sklenilo, da bo vsaka tretja me- sečna seja glavna seja. Te seje se bodo vršile v mesecih marcu, juniju, septembru in decembru. Član, ki bo izostal od zgoraj na- vedenih sej, ne da bi se opravičil z važnim vzrokom, bo plačal 25 c v društveno blagajno. Na teh se- jah se bo razpravljalo o najbolj važnih društvenih in jednotnih zadevah.

Posebno se opozarja bolniški odbor, da se bolj redno udeležijo

društvenih sej in poroča vestno o stanju bolnikov, ker društvo lahko sklepa pravilno o bolniški podpori le po izjavi bolniških obiskovalcev. Ako kateri bolniških obiskovalcev ne more priti na se- jo, naj sporoči svoje poročilo o stanju bolnika pismeno, ali pa ustмено po katerem drugem bratu. Kdor se ne bo ravnal po tem navodilu, bo kaznovan v smislu pravil.

Frank Limoni, predsednik.

Radley, Kans.

Dne prvega junija se vrši v "Avstrijski dvorani" v Fronte- nacu, Kans. seja zastavnega od- bora. Začetek točno ob dveh po- poldne.

Dolžnost vsakega zastavnega zastopnika je, da se seje udeleži, ker bo društvo "Spoznanje" po- ročalo o izidu zastavne veselice, ki se je vršila dne prvega maja. Tudi zastavni blaginiki naj se zanesljivo udeležijo, ker je ostalo nekaj čistega prebitka. Na svi- denje dne 1. junija!

Fr. Rugelj tajnik št. 72.

Cleveland, O.

Opozarjam vse brate in sestre društva "Lipa", št. 129., da se naj zanesljivo udeležijo veselice društva "Slovenski sokol" dne 30. maja (Decoration day) v dvorani Johna Grđina. Zberemo se ob pol dveh popoldne ravnotam. Bratje ne pozabite, da ste skleni- li na seji dne 10. maja, da se ude- ležite veselice.

Dalje priporočam bratom in se- stram, da prečitajo glasovnico za splošno glasovanje, ki je bila pri- občena v "Glasilu" dne 16. maja. Vsakdo naj dobro razmislija o tem, ali je za dva razreda ali ne. Glasovali bomo na prihodnji seji, katere se naj vsakdo udeleži, da bo oddal svoj glas za ali proti. Zelo važno je, da vsakdo s svo- jim glasom izreče svoje prepriča- nje.

Charles Penko, tajnik.

La Salle, Ill.

Društvo "Sokol", št. 98. je sklenilo na zadnji redni seji, da se korporativno udeležijo izleta, ki ga priredi delniška družba za "Slovenski dom" dne 1. junija. Člani našega društva se zberemo ob pol eni popoldne v navadnih zborovalnih prostorih.

Abeliram na vse člani našega društva, da se bolj redno udele- žujejo rednih mesečnih sej. Po- sebno važna bo seja dne osmega junija, ker bomo glasovali o pred- logu društva "Francisco Ferrer".

Ignatz Volk, tajnik.

Vesti iz domovine.

LJUBLJANA IN KRANJSKO.

— Zasačena tatinska družba. Fr. Bratnik, posestnik iz Gor. Lepevasi, izginil je po noči iz svinjskega hleva dobro rejn prašič. Sled je peljala v gozd. I- meli so na sumu cigane, a ta sum se je kmalu obrnil drugam. V hi- ši Gorenc in Cerovška v Dole- njih Dulah in Ivanjdohu se je ta- čas pilo in jedlo pozno v noč. Me- so so tudi razpečevali. V kleti Gorenc so našli mizo, na kateri so razrezali prašiča, še vso krva- vo. Zagovarjali so se, da so klali zajca. Ker pa zajec nima toliko krvi, so zaprli Janeža, Franceta, Marijo ml. in starejšo in Jožefa Cerovšek iz Ivanjdoha in Jožefa in Antona Gorenc iz Spod. Dule v okrajno sodišče v Krškem. Med tem časom se je za Gorencevo hi- šo izsledil izkopani drob prašiča.

To mesto so tatovi posuli s pepe- lom, da bi sled zakrili. Dalje se je dognalo, da sta Marija Cerov- šek ml. in star. pokradli v druž- bi drugih moških — v moške ob- leke oblečeni — pri Herzogu več kokoši, Martinu Božiču čebelne panje. Mihi Skrabcu iz Vel. Tr- nja več rjuh, Martinu Kerm iz Ivanjdoha 500 kron, Jožefi Arh iz Leskovec svinjskega mesa in več drugih stvari. Francetu Pavlu v Ženju obleke, uro, daljnogled itd. Pri hišni preiskavi se je našlo mnogo reči, katere izhajajo od ta- tvin, storjenih skozi leto dni in se gospodarji teh reči do sedaj niso našli — kakor puška dvocev- ka, kateri so skrajšali kopišče, čebelnih panjev, 5 kg bakrenega vitrijola, več škarij za trte, briz- galnic in drugih premakljivih stvari. Pri tem je tudi več drugih sosedov osumljenih. Najbrže pre- sega cena ukradenih reči 2000 K. zato bo imelo porotne sodišče

govoriti. Sedaj je taokraj zopet varen pred tatinskimi drhaljo.

— Kurji tatovi pod ključem. Veliko razburjenje so povzročili med prebivalstvom po Jesenicah in Savi že več let kurji tatovi. V noči, od 18. na 19. t. m. so bile zopet pokradene kokoši pri Jele- nu na Savi in en domači zajec. Že večkrat so bili tukajšnji orožniki prav pošteno potegnjeni glede kurjih tatov. Zdjaj se jim je po- srečilo, da so aretirali pravega krivca, tovarniškega delavca Hu- berja in njegovo ženo, doma s Hrvaškega. Pri hišni preiskavi so dobili ukradene kokoši in še ži- vega zajca, več kilogramov v to- varni nakradenega papirja, mno- go perila in še več drugih stvari. Za nepošteno ravnanje se že po- korita Huber in žena v kranjsko- gorskem zaporu.

— Nesreča vsled streljanja z možnarji. Pri neki poroki v Dra- gomirju pri Domžalah so streljali z možnarjem. Ponesrečil se je pri tem Janez Kokalj, po domače Strmoletov. Zdrobilo mu je desno roko. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

— Drakonska obsodba. Obsod- ba novomeškega okrožnega sodi- šča so glede skrajne strogosti znane v vsej Avstriji. Ampak kaj takega se še ni kmalo pripetilo, kakor v temle slučaju: V Črno- mlju je bil vojaški nabor. Vsak otrok ve, da so posebno kmečki fantje ob takih prilikah čez mero korajžni. Ili na nabor in biti pi- jan, to je grda, ampak stara na- vada. Tako se ga je tudi Matija Mavrin iz Griča pri Dobliah ne- koliko preveč nalezil, ko je šel na nabor. Ko se fantje tam napol- nagi stali v vrsti, da drugega za drugim preiščejo, je Mavrin nga- njal burke in izstopil iz vrste. Pri fantih pa je bil orožnik iz Vi- nice, da vzdržuje red. Držeč služ- beno knjigo v roki, na katerih je nekemu županu nekaj pisal, je Mavrina opozoril, naj bo miren in naj gre nazaj v vrsto. Fant pa se je nekaj obotavljal, nakar ga orožnik prime za vrat (po Mav- rinovi izpovedbi) hoteč ga potis- niti nazaj. Fantu se je to malo preveč zdelo in zamahne proti o- rožniku hoteč se ga ubraniti. Pri tem je orožniku padla čelada raz- glave. Fanta so aretirali in tirali pred okrožno sodišče. Tu je sod- nikom povedal, da o kakih javni nasilnosti in namena orožniku o- nemogočiti službo, ne more biti govora, ker vendar nag fant, tudi če je pijan, ni tako neumen, da bi se resno lotil oboroženega o- rožnika. Tudi navzoči kandišt Weis je kot pričja izpovedal, da fant ni mogel imeti namena oro- žniku onemogočiti službo. Niti o- rožnik sam tega ni mogel z go- tovestjo potrditi. In vendar je bil fant za sunek proti orožniku obsojen na 1 mesec ječe. V Av- striji sta policaj in orožnik svet- nika. Kdor se njiju le s prstom dotakne, mora za pokoro v ječo. Blažena Avstrija, ki imaš žive svetnike v tej dobi brezverstva!

— Smrtna nezgoda v veski papirnici. V veski tovarni se je dogodila strašna nesreča. Dela- vec Anton Marolt, po domače Tr- škan, je dajal jermen na transmi- sijo. Slučajno je dal jermen na transmisijo napačno, nakar ga je jermen zagrabil za noge in ga s toliko silo zavrtel okolo, da je Maroltu glavo odtrgalo, vijak se mu je zaril v telo in ga tudi po- prsih raztrgal in razmesaril. Mar- rolt je bil takoj mrtev.

— Izpred deželnega sodišča. Anton Hudorovič, 62letni cigan, pristojen v Št. Peter, je prišel v Dolenjo vas pri Polhovem grad- cu. Tu se je seznanil s posestni- kom Francetom Krivino, ki je znan izposojevalec denarja. Tega je cigan nalagal, da ima kupljeno posestvo in 8 glav živine, nagovar- jal ga je za posojilo ter mu ob- ljubil visoke obresti. Hudorovič sam priznava, da ga je za več kot za 800 K opeharil.

Ni se pa moglo ciganu dokaza- ti, da bi bil Krvini iz skrinje na- kašči ukradel 300 K. Tudi glede prestopka vlačganja in berače- nja ga je sodišče oprostilo, pač pa je bil obsojen zaradi goljufi- je na 6 mesecev težke ječe. Tolpa ciganov obojega spola je prišla pred razpravno dvorano protesti- rat proti Hudorovičevi obsodbi.

— Zopet ogovinj v Studnem pri Postojni. Pogorelo je Janezu Mi- lavcu v Studnem št. 15 vse go- spodarsko poslopje. Kasneje je pogorelo sosedu Lovrencu Bizja- ku št. 16 vse gospodarsko poslop- je, mnogo sena in en prašič. Go-

spodar je v Ameriki. K sreči je deževalo in je bila na mestu do- mača požarna bramba, ki ima do- bro novo brizgalno. Vremenu in požrtvovalnemu delu gasilnega društva se le zahvaliti, da ni po- gorela vsa vas, ki ima večinoma še hiše krite s slamo. Kako je o- genj nastal, ni znano. Sumi se, da je to storila zlobna roka, tako za- dnjič, tako tudi sedaj. To tem bolj, ker se je neznanec, popot- nik, zadnjič izrazil, da boste i- meli zopet ogenj čez 14 dni. Oba pogorela sta bila zavarovana za majhne vsote.

— Najden zaklad. Iz Cerkelj poročajo: Nenađna sreča je do- letela posestnika Ivana Galjota iz Cerkelj št. 48. p. d. Kmeta. Ko je prišel zjutraj v živinski hlev, je dobil 30 cekinov v jaslih. Podga- na je preluknjala ponoči zid, v katerem se je nahajala lesena o- marica in iz nje so padli cekini v jasli. Najmlajši cekin ima letnico 1568, najstarejši pa 1614. Šest jih je velikih kakor naši goldinarji, drugi pa so po obliki podobni se- danjim 20kronskim cekinom. Ti manjši cekini imajo različne let- nice. Imena kraljev so: Vence- slaj, Ferdinand, Sigismund, kralj poljski, in Ivan, kralj ogrski. E- den ima napis: Mihael, škof sol- nograški. Dva cekina imata pa turški napis. Kakor vse kaže, je moral biti denar prinešen z Ogr- ske in ga je dotični lastnik brž- kone zazidal iz strahu pred Tur- ki. Hiša Knetova je sploh zgo- dovinska. Še pred par leti se je videla na njej podoba konja z letnico 1508, katera je pa izginila ob predelavi hišnega poslopja. Knet je dobil v gnoju še tri cekine isti dan, tako da je sedaj v po- sestni 33 cekinov. Dobival je pa že dlje časa med gnojem take ru- menjake, a le misli, da je čisto navaden "pleh", in se ni brigal zanj. Knet je nesel cekine poka- zat v ljubljanski muzej.

— Posledice izseljevanja v A- meriko. Iz Novega mesta poroča- jo: Izseljevanje naših Dolenjcev v Ameriko pripravila popolen preobrat tudi v družinskem ži- vljenju. Mož gre v Ameriko, puš- ča doma ženo s kopice otrok in zadovoljen posestvom. Vsa teža skrbi za dom in preživljenje pa- de edinole na ženo. Primorana je puščati otroke doma samim sebi brez varstva. Naravno je, da e zgori čim dalje več nesreč. Zako- nitne določbe za varstvo otrok so pri nas prišle v velik konflikt sa- me proti sebi. Takrat, ko so te določbe sklepali, ni bilo še izselje- vanja, kakor je danes. Zakon za- hteva varstvo otrok, na drugi strani pa brezobzirno kaznuje ne- marnost staršev. To je v redu! Ampak zakon ne upošteva seda- njih razmer, nastalih vsled izse- ljevanja. Vzemimo za zgled ta slučaj: Marija Ajdič iz Dol. Ka- menja je po odhodu moža v Ame- riko ostala z dvema nedoraslima otrokoma sama na zadolženem posestvom. Mož ji ničesar ne poš- lje, sama mora skrbeti za druž- ino. Nekega dne gre svoje polje obdelovat. Otroka pustila doma na zakurjeni peči. V peči pa so se med tem vnela drva, in razpoke peči je odhajal dim, otrok na pe- či se je obžgal in v dimu skoro za dušil. Prišla je še pravočasno pomoč, da ni nastala še večja ne- sreča. Zakon je zahteval kaznova- nje matere, ker je otroka prepu- stila brez varstva v hiši. Ves za- govor, da v danih razmerah ni bilo mogoče drugače ravnati, ma- tere ni obvaroval pred kaznijo. Dobila je tri dni zapora. Proti tej razsodbi se je pritožila na vzkli- cno sodišče. Kako tu poznajo soci- alne razmere, naj služijo v do- kaz sledenče slike: Obtoženka: Kaj sem hotela drugega, mož nas je pustil, šel je v Ameriko, jaz se sama mučim doma, da preživim otroka. Predsednik: Zakaj pa ste vzeli takega moža, ki gre v A- meriko? Žena začudena: Gospod, kaj sem jaz takrat vedela, da me bo potem ko bodo otroci, pustil in šel. Predsednik: Zakaj pa niste otroka izročili v varstvo služni- nje? Žena: Še za drugo primanj- kuje denarja, kako si naj še slu- žkinjo držim, ki bi bila samo pri otrocih. Predsednik: Zakaj pa, če ste že sami, niste vzeli otroka s seboj na delo? Žena: Zato, ker je bilo takrat za otroka premraz, da bi bil pri meni. (Nesreča se je namreč zgodila še marca mese- ca.) Predsednik: Pa hišo ste za- prli, kaj bi otrok naredil, če bi n. pr. udarila strela, pa bi otrok ne mogel vun iz zaklenjene hiše. Žena: Hiše vendar ne morem pu-

stiti odprte. Nesreča pa se vedno lahko zgodi. Doslej sem zaupala slučajju, da se še ni nikoli nič hu- dega pripetilo otroku. — Senat se je podal k posvetovanju, ko je državni pravdnik v smislu prve obsodbe predlagal, da se vzklic obtoženke kot neutemeljen zavrne. Kar je bilo naprej pričakova- ti, se je zgodilo: Vzklicno sodišče je zavrnilo vzklic in prvo obsod- bo potrdilo. Žena bo morala obe- deti 3 dni. Dobro! To zahteva za- kon! Ali zdaj nastane drugo vprašanje. Kaj pa nudi zakon v tem slučaju za varstvo otrok, ko bo mati vsled tridneve kazni v zaporu sploh odtegnjena varstvu dveh malih otrok? Modrost av- strijskih sodnikov presega vse meje — namreč norcev v blazni- ci!

ŠTAJERSKO.

— Vlom v mariborsko okrajno glavarstvo. Ponoči so neznan zlo- činci-vohuni vlomili v urade ma- riborskega okrajnega glavarstva. Prebrskali so pisarne okrajnega tajnika Koudelka, komisarja ba- rona Neugebauerja in oficijala Babiča. Razbrskali so vse važnej- še listine in jih gotovo več prepi- sali, odnesli baje niso nič druge- ga kot par revolverjev, nekaj ma- lega denarja z miznice Koudelka. Sumi se, da so se vohuni ukradli čez dvorišče v okrajno glavar- stvo ali pa so se zvečer priplazili v dvorišče. Ponoči so "pridno de- lali", ker so pokurili mnogo luči. Zdjaj je vojaška komisija vse na- tančno preiskala. Uvedena je stroga preiskava. Vlom je zelo zagoneten.

— Samomor vojaka. Iz Mari- bora poročajo: Poddesetnik Pet. Lampauer iz Ivnice, ki služi dru- go leto pri 47. pehotnem polku, je izostal po noči brez dovoljenja iz vojašnice. Lampauer je bil do- deljen kadru in bi bil moral dru- gi dan dopoldne oditi k ostremu streljanju na strelišče v Rot- wein. Ker ga ni bilo tje, so odpo- slali infanterista, da ga poišče. Srečal ga je na potu, a Lampauer ni hotel iti na strelišče. Nato so odposlali patroljo, ki ga pa ni več našla. Pozneje so ga našli v gozdu, a že mrtvega. Iz strahu pred kaznijo je je ustrelil s služ- beno puško v sree.

— Vlom. Neznani vlomilec je hotel izprazniti občinsko blagaj- no v Petrovčah. Ker ga je pa sli- šal občinski sluga, ko je odpiral železno blagajno, je prišel še ravn- no pravi čas, vlomilec jo je popi- hal skozi okno. V naglici je odne- sel 90 kron.

KOROŠKO.

— Poštna tatvina. V zadnjem času so pogrešili večkrat zaboje, ki so bili oddani na pošto v Bo- rovcljah. Zaboji so vsebovali pu- ške in orožje. Slučajno pa je iz- vedel puškar Ogris v Borovcljah, ki je vsled te tatvine najbolj o- škodovan, da je mnogo orožja njegovega izdelka v graški za- stavljalnici. Ukradeno blago je vredno 1576 K. Preiskava je do- gnala, da je zastavil neki želez- niški invalid Andrašek. Ta je iz- povedal, da mu je dajal orožje, ki ga je nosil v zastavnico, poš- ni uslužbenec Franc Klug. Klug je tatvino priznal, izgovarjal se je z revščino in je bil obsojen na 7 mesecev težke ječe.

— Umor. Rudar Janez Podpeč- nik, katerega so imeli vsi delavci, stari in mladi zaradi njegove prijaznosti in veselosti, prav ra- di, je postal žrtev umora. Prišel je v gostilno k Škrubeju, kjer so bili tudi njegovi tovariši in štirje vozniki. Vozniki, ki že od nekda- j niso posebni prijatelji rudarjev, so začeli zbadati rudarje. Nekaj rudarjev in vozniki so kmalu na to odšli iz gostilne. Podpečnik je ostal še v sobi. Naenkrat je pa zaslislal klice na pomoč in odšel hitro ven. Ko pa je prišel ven, ga je pa eden voznikov tako zgra- bil in zagnal ob tla, da je obležal nezavesten. Na tleh ga je še da- vil, dokler ni Podpečnik izdihnil. Baje ga je umoril najstarejši od voznikov, 60leten mojster. Orožniki so aretirali že vse štiri.

— Samomor iz obupa. Iz Bel- ljaka poročajo: Ustrelil se je v beljaški okolici žagar Valentin Čavušnik. Dejanje je storil iz ob- nupa, ker je živel v največji bedi. Zapuščal sedem nedoraslih otrok, katerim je pred šestimi tedni u- mrla mati.

GLASILO

Slovenske Narodne
Podporne Jednote

izhaja tedensko.

LASTNA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTEUredništvo in upravnništvo:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Velja za vse leto \$1.00.

ORGAN
OF THE
SLOVENIAN NATIONAL BENEFIT SOCIETY
Issued weekly.OWNED BY THE SLOVENIAN NATIONAL
BENEFIT SOCIETYOFFICE:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Subscription, \$1.00 per year.

Mnogoumori v rudniški
industriji.

Ko so učinki strašne nezgode v Cincinnati rudniku v Pennsylvaniji pretresli ves kulturni svet, smo čitali v kapitalističnih dnevnikih, da so razstrelbo povzročili razstrelivni plini. Pod vestjo se je glasilo, da je bil rudnik opremljen z vsemi varnostnimi napravami, in da družbe ne zadene najmanjša krivda. Bila je to običajna izjava, ki jo čitamo vselej, kadar se v rudniku pripeti kakšna vočja katastrofa, ki vzbudi javno vest, da prične ljudstvo zahtevati kaznovanje krivcev ali pa varnostnih naprav.

Po sodbi izvedencev bi se zadnja rudniška katastrofa prav lahko preprečila. Plini so bili le vzrok razstrelbe, učinek je pa povzročil premogov prah. Ako bi družba močila premogov prah, bi bilo nemogoče, da bi se dogodila eksplozija s takim strahovitim učinkom. Pa tudi naprave za umeten preprih v slučaju katastrof ni bilo v rudniku. Ako bi bile v rudniku take naprave, bi se bil marsikdo rešil, ki je tako podlegel strupenim plinom.

Ako sodimo po zgodovini rudnika Cincinnati, tedaj smo na jasnem, da je ta rudnik prava past za rudarje. Prva razstrelba za groznim učinkom se je v tem rudniku dogodila pred 30. leti. Druga razstrelba, ki je uničila mnogo človeških življenj in napravila mnogo škode v rudniku, se je pripetila pred desetimi leti. V vseh treh slučajih so po uradni izjavi plini povzročili razstrelbo. Že s temi izjavami je jasno dokazana krivda družbe. V rudniku, v katerem se nabirajo plini v toliki množini, da lahko povzročijo razstrelbo in tako ogrožajo življenje rudarjev, je dolžnost družbe, da z dobrim preprihom odstranjuje nabirajoče pline in skrbi za dober in svež zrak v rudniku. Ker se pa plini včasih nabirajo v stranskih duplinah pod stropom, odkoder jih včasih tudi dober preprih ne odčene, je dolžnost družbe, da moči premogov prah in tako lokalizira razstrelbo, ako se plin slučajno vname.

Družba ni storila prav nič, da siravno sta se že dve nezgodi dogodili v rudniku, da bi bilo življenje rudarjev varno pred razstrelbami. Nekaj je pa družba le vendar zvršila. Komaj je silen pok, ki je bil zvezan s podzemeljskim sunkom, naznanil, da se je globoko pod zemljo dogodilo nekaj strašnega, groznega, je družba zaprosila, da se ji pošlje na pomoč oddelek državnih policajev na konju. Kedar "visoki" gospodje prosijo, je to ukaz. Pennsylvanjski kozaki so bili dve uri po nesreči že na mestu, najbrž za to, da bi ne udarila srčna bolelost mater in sirot na uho gospodarov ravnatelj, ki so baje tako mehkega srca, da ne prenesejo solz žen in otrok.

Življenje delavca v Ameriki ni vredno piškavega oreha. Saj drugače bi bilo nemogoče, da je bilo v zadnjem letu na delu umorjenih 2360 rudarjev v Ameriki. To je štirikrat toliko, kot v kateri drugi državi na svetu, dasiravno Zdr. države ne proizvedejo največ premoga. Naobratno se pa naša država lahko ponaša z največjim številom katastrof in nesreč.

Ali je mogoče sploh drugače? Ko se je zvršil strašen zločin v

rudniku Cherry, Ill. je gorelo dve uri, predno so dali rudarjem, ki so delali nič hudega sluteč pod zemljo, varnostno znamenje za ogenj. Bilo je prepozno in nad tri sto rudarjev je našlo žalostno smrt, mesto da bi se rešili. In ta zločin je ostal nekaznovan. Niti eden ravnatelj ni bil obtožen radi tega mnogoumora.

Javno mnenje v Ameriki hitro pozabi na take dogodke, rudarska organizacija pa še ni tako močna, da bi napravila tako močan pritisk tam, kjer je treba, da bi organizacija izvolila varnostne uradnike iz svoje srede, ki bi strogo pazili na to, da so v vseh rudnikih varnostne naprave izvedene do pičice. Tudi svojo politično moč izrabljajo rudarji premalo, da bi vladajoči razred prisilili, da bi malo višje cenil rudarje, kakor jih ceni dandanes.

Da se take nezgode na altarju po žrtvah hrepenijo pošasti — kapitalizma odpravijo, morajo rudarji utrditi svojo strokovno organizacijo na znotraj in razširiti na zunan. Organizirati se morajo politično v soc. stranki, to je delavski, ako hočejo pridobiti toliko vpliva v zakonodajnih zbornicah, da se bodo upoštevale njih zahteve in skrbelo za varnost njih življenja.

Rudarji morajo sami skrbeti, da se odpravi današnji malomarni način pri pridobivanju premoga in drugih rudnin. Da se to doseže, pa morajo biti skrajno dobro organizirani strokovno in politično, ker kapitalistični zastopniki v postavodajnih zborih in premogarski baroni cenijo moč rudarjev le po njih organizaciji.

Sveta dolžnost veže zategadelj vsakega rudarja, da dela z vsemi svojimi močmi za spopolnitev svoje strokovne organizacije. V združenju je moč, pojedinec pa ne šteje nič. Vcepite si ta rek v srce in pojdite na delo. Organizirajte in zopet organizirajte! Zbirajte svoje tovariše pod zastavo razredno zavedne strokovne in politične organizacije, pa bo prišel dan, ko bodo onemogočene take nezgode kot v rudniku Cincinnati.

2360 vaših umorjenih tovarišev v zadnjem letu vas kliče na delo!

Kapitalistično poljedel-
stvo v Argentini.

Pod tem naslovom je Ernesto F. Dredenov napisal članek v "International Socialist Review", ki je zelo podučljiv za vsakega, ki se hoče naseliti v Argentini, zaeno pa odkriva kako kapitalizem osvojuje poljedelstvo.

Naseljevanje v Argentini se vrši povsem drugače kakor v severni Ameriki. Pri nas so se naseljevali ljudje, ko je bil kapitalizem še v povojih. Kdor je pred mnogimi leti prišel v deželo in je imel dvoje zdravih rok, je lahko odšel proti zapadu, kjer je dobil zemljišče zastoj, na katerem si je postavil svoj dom. V Argentini je še danes nista dve tretjini obljubeni. Vzlic temu pa vsakdo ostane siromašen delavec, ako tudi s seboj prinese dvoje pridnih in močnih rok. Danes pošiljajo velike zemljiščne družbe, ki so v zvezi z železniškimi družbami, svoje agente proti zapadu, ki pod kupijo državne uradnike in dobijo gromna zemljišča skoraj zastoj. Ko je sleparska kupčija izvršena, zgrade preko priseljarjega zemljišča železnice. Zemljišče se potem razdeli v večje in manjše parcele, katere prodajo potom javne dražbe onemu, ki je največ ponudil zanje. Zemljiščne družbe se poslužijo vsakovrstnih sleparskih sredstev, da poženejo cene kviško. Ako se posreči malemu poljedelcu kupiti manjše posestvo, tedaj skoro gotovo podleže konkurenci veleposestnikov, ki so opremljeni z boljšimi tehničnimi sredstvi za poljedelstvo, ali pa dobro organizirani politiki cen za poljski pridelek, ki jo vodijo razni oderuhi in prekupčevalci.

Vsled tega se vzdržijo le ogromna veleposestva, ki ob času setve in žetve potrebujejo množice delavcev, s katerimi ravnaajo kakor s sužnji. Po zimi so seveda ti delavci brez dela in nihče se ne briga zanje, kaj bodo jedli in s čim se oblačili.

V dobi setve in žetve nastanijo delavci v beraških kočah, ki nimajo oken. Del mezde pridreže veleposestniki do časa, ko je pote-

kla delovna pogodba. Ženske sploh ni na teh latitudijah. Veleposestniki sprejmejo v delo le moške. Na ta način razdružijo družine. Zato je pa na vsaki drugi ali tretji železniški postaji hiša z belimi sužnjicami, ki je včasih edino poslopje poleg policijske postaje.

V navadi je še neki drugi kapitalistični izkoriščevalni sistem. Zemljišča, ki obsegajo od 200 do 1000 akrov oddajajo najemnikom v najem, ki morajo polovico najemnine plačati naprej in katere veleposestniki tako silno izžemajo, da je zadnje čase nastalo med njimi stavkovno gibanje. Temu gibanju so se pridružili tudi najemniki, katerih pogodba je veljavna še za več let. Pridružili so se gibanju, ker v resnici nimajo kaj izgubiti.

Da se izkoriščanje vrši tem popolneje in koristonosnejše za kapitalistične oderuhe, so nastale velike zemljiščne družbe, od katerih lastujejo tri, ki so bile ustanovljene pred kratkem, dvanaest milijonov akrov svota. *) Na teh latitudijah se dela s stroji. V letu 1912 je znašala vrednost uvoženih poljskih strojev v Argentinijo šest milijonov dolarjev.

Mednarodni vojni huj-
skači.

Mednarodna vojna hujskarija je letos dosegla svoj vrhunec. Nemčija, ki je najbolj pod vplivom vojnih hujskačev, je pomnožila svojo stalno armado na 800.000 mož. Ta armada naj bi se še pomnožila za 280.000 mož in sicer 60 tisoč na leto. Tu ne gre za vprašanje, ako bo Nemčija dobila toliko sposobnega človeškega materiala, da bi lahko njena stalna armada štela nad en milijon mož. Marveč je fakt, da ima Nemčija že danes v mirnem času skoraj en milijon ljudi oboreženih, ako k armadi na suhem prištejemo še mornarico.

Kako se je to doseglo? Nemška država živi s svojimi sosedi v miru in vendar ima v mirnem času tako veliko armado, kakor jo je imela pred 43. leti v francosko-nemški vojni na bojišču. Kaj je vendar Nemčijo pritiralo do blazne tekme v oboroževanju? Nič drugega kakor sistematično hujskanje, ki so ga netili mednarodno organizirani patriotični tovarnarji za orožje.

Socialist Liebknecht je v nemškem državnem zboru tej mednarodno organizirani patriotični drhali, ki se ob vsaki priliki ponaša s svojim domovinojubiljem, potegnil krinko raz obraz. Dokazal je, da so tovarnarji imeli zarotniško zvezo, da so s popolno lažnjivimi in iz trte izvitimi vestmi v časnikih hujskali narod proti narodu.

V francoskih listih so hujskali zoper Nemčijo, v nemških pa zoper Francijo.

Tovarnarji za orožje se lahko ponašajo s svojim domojubiljem. V slučaju vojne ne riskirajo niti toliko, da bi dobili "naod", kaj še le svoje malovredne telo izpostavili puškam in topovom. Vojna pomeni za to gospodo profit za ljudstvo pa nesreče in gorje. Banketi kapitalistov danes ne končajo, ako se ne govoriči in besediči o "narodnem imetku", katerega je treba braniti z življenjem in krvjo. Vse take govornice na banketih so dobro premišljene in imajo namen: usiliti ljudstvu nove puške in topove, drehotke in zrakoplovne ladje, pomnožiti armado tako visoko, da bo nosilo orožje vse, kar leze in gre.

Tako kot hujskajo mednarodni organizirani hujskači v Nemčiji in Franciji, tako netijo sovražstvo na umeten način med narodi tudi drugod. V Kaliforniji so nahujskali ondote državljane proti Japoncem. Samoposebi se razume, da bodo hujskali na Japonskem ljudstvo proti Amerikancem. Na ta način bodo ameriški in japonski kapitalisti, ki izdelujejo moderna moralna sredstva dobili naročila za smodnik, puške, topove, drehotke itd. Gradili bodo močne trdnjave in skušali pomnožiti stalno armado na suhem in mornarico. Na ta način izsesava pest premetenih japonskih in ameriških kapi-

*) To je, 18,750 štirjaških milj ali štiri del Avstrije z Bosno in Heregovino in brez Ogrske.

talistov ameriško in japonsko ljudstvo, poleg se pa smeje ljudstvu, ki se da opehariti na tak lahek način in verjame vse do pičice, kar je tiskano v rumenem kapitalističnem časopisju.

Vsled dobro mednarodno organiziranega vojnega hujskanja je na stotine milijonov dolarjev naloženih v tovarnah za orožje, smodnik, ladjedelnicah za bojne ladje in drugih podjetjih, v katerih izdelujejo za vojaštvo in mornarico potrebne reči. Lastniki in upravitelji teh milijonov se interesirajo, da jim naloženi milijoni nosijo lep dobiček. Svoj ogromen kapital in vpliv izrabljajo, da se množi nevarnost za vojno, ki je potrebna, da se v njih podjetjih dela s polno paro. V imenu patriotizma oznanjujejo narodno sovražstvo v vseh državah, da se ljudstvo ne upira vojaškemu bremenu. Povsod podkupujejo patriotje za obresti in profit časnike, da pišejo njim v priloge. Celo delavce skušajo korumpirati za vojno hujskarijo s tem, da jih nčijo, da je v interesu delavstva, ako se množi armado in mornarico. "Ali orožarne in ladjedelnice ne dajemo dela?" se glasi sirenska pesem podkupljenih časnikarjev.

Le tiho! Delo bi koristilo mnogo, mnogo več človeštvu, ako bi mesto orožja in bojnih ladij, gradili železnice, mostove, ceste, prekope, obdelovali neobdelano zemljo, izdelovali orodje in zvrševali druga dela, ki so potrebna za udobno življenje.

Ako množimo oboroževalno silo, tedaj vstvarjamo vojno nevarnost: pripravljamo se, da nekega dne uničimo vse, kar je stalo mnogo človeškega dela. Dobiček od množice oboroževalne sile imajo le delničarji, ki imajo svoje milijone naložene, v potrebitinah za vojno. Delničarji pri takih podjetjih so bankirji, zakonodajalci, visoki cerkveni knezi in lastniki velikih kapitalističnih dnevnikov. Vsi ti gospodje so zelo "patriotični" in pospešujejo organizacijo "mladeniške brambore", veteranskih društev, ker s tem vstvarjajo agitatorje za "patriotizem", ki jim nese.

Dokler bodo od vojn in oboroževanja imeli kapitalisti dobiček, dokler bodo ljudstva pijana patriotizma se dala ščuvati drug proti drugemu, dokler bo kapitalizem tlačil narode k tlom, dotlej se ne bo uresničil sen miroljubnih ljudi, ki žele, da bi se meč spremenil v plug.

Hvaležen mora biti vsakdo sredi te šovinistične gonje, da je socialist Liebknecht v nemškem državnem zboru razkrinkal mednarodno organizirane hujskače. Ako taka odkritja ne povzročijo splošnega razoboroženja, vendar pa vsaj narodom odpirajo oči, da spoznajo, kakšno nevarno igro igra z njimi pest milijonarjev in milijarderjev in tako kličejo narode k vzajemnemu delu, da preprečijo spletke mednarodno organiziranih bogatih zločincev, ki se trudijo, da bi s klanjem narodov pomnožili svoj imetek.

Kakšen učinek imajo taka razkritja, dokazuje sestanek francoskih in nemških poslancev, ki so prihiteli na klic Švice v Bern, da se omeji blazno oboroževanje.

Kaj pripovedujejo kitaj-
ske pisemske znamke.

S koncem leta 1911 je bila kitajska pošta stara natančno 50 let, kajti ustanovitev pošte s seli, ki so jo pozneje spremenili v cesarsko kitajsko pošto, seza natančno do leta 1861. Sedemnajst let pozneje, leta 1878, so prišle v promet prve kitajske znamke in od tega časa se je rodila velika množina novih kitajskih znamk, ki pripovedujejo mnogo skrivnosti. O teh skrivnostih ve povedati angleški strokovnjak marsikaj doslej še neznanega. Čudovite rabe starih kitajskih znamk so zbrane slehnemu nabiralcu. Predočujo nam zmaje z glavami velbločev, z jelenovimi rogovi, z različnimi očmi, s kravjimi ušesi, z luskinami krapov in s sokoljimi očmi. Vsaka noga strašnega zmaja je oborežena s petimi kremplji. To dokazuje, da so bile znamke izdelane s cesarjevimi dovoljenjem, kajti necesarski zmaji smejo imeti samo po štiri kremplje na nogah. Za te znamke so prvič uporabljali popir z vodnim zna-

menjem in to vodno znamenje je kitajski simbol jünjang, ki izražajo dvojne temeljne sil narave, moško in žensko. To obliko so ohranile znamke do leta 1894, ko je obhajala cesarica vdova svoj šestdesetletnico, so izdali jubilejne znamke. O teh znamkah, ki imajo tudi v podobljen simbol jünjang, pripoveduje angleški strokovnjak tajinstveno zgodbo. Rizbe za znamke je narisal nastavljenec selske pošte, gospod de Villard. Komaj je narisal načrte za nove znamke, so ga že poslali v Tibet, odkoder se ni nikdar več vrnil in nikdo ni več slišal o njem. Kaj je bil njegov zločin? Villard je rabil za svoje rizbe škrlatasto barvo in ker je na Kitajskem ta barva cesarska, so smatrali Kitajci rabo te barve toliko kakor za veleizdajstvo. Jubilejne znamke l. 1894 imajo jako mnogo kitajskih simbolov. Na njih vidimo simbol šu, ki vpodoblja dolgo življenje in simbol vuzu, ki vpodoblja petero blagoslovov življenja: dolgo življenje, zdravje, bogastvo, krepost in lahko smrt. Leta 1896 so končno ustanovili kitajsko cesarsko pošto, katere organizacija izvira največ od Roberta Harta. Obenem so odpravili način starega računanja in ga nadomestili s sedanjim. Prve znamke novoustanovljene cesarske pošte so izšle avgusta 1897. Dvoje izmed njih, v vrednosti pet in petindvajset kron, predočujeta simbol divje gosi, ki namigavata na kitajsko legendo. Vjet kitajski poslanik je navezal gosi pismo na peroti. Gos je letela proti jugu in jo je ustrelil sam cesar na lovu. Tak je zvedel, kjer je njegov poslanik vjet, in ga je oprostil. Razen mnogih rednih znamk ima Kitajška tudi nekaj izrednih. Leta 1903 mi prispel pravočasno v Fučav parnik, ki je vozil znamke: zadržali so ga bili hudi viharji. Poštnemu ravnatelju pa so bile pošte znamke, ki bi jih bil imel pripeljati parnik. V zadregi je torej dal v sredi poševno prerezati znamke po dva centa in natisniti nanje besede l cent. Te nenavadne znamke nabiralec jako cenijo.

Kitajska republika bo tudi tukaj pometla starimi nazori in šegami.

Kitajska republika bo tudi tukaj pometla starimi nazori in šegami.

Vsakdo naj uživa kori-
sti S. N. P. J.

Vsak Slovenec ali Slovenka v Ameriki, naj bo deležen koristi naše vrle, napredne "Slovenske narodne podporne jednote." Ta misel naj navdaja vsakega brata in sestro, pa bomo kmalu popravili, kar smo zamudili pri snovanju podpornih jednot in zvez.

V ameriških Slovenih je zadnje čase opažati važno gibanje za združitev vseh naprednih jednot in zvez. Da nam to gibanje prinese združitev, bo treba rešiti še marsikatero važno vprašanje. Vseeno bo pa prišlo do združitve prejalislej, ker imamo v svoji sredi dobre agitatorje, ki so delali in delajo še danes za združitev. Tudi v splošnem prodira spoznanje čimdalje bolj, da je obstanek za nezdružene jednote in zveze nemogoč v sistemu, ki so ga vstvarili kapitalistični gospodje, ki nas osrečujejo z ubožnicami v mestih in farmami za siromake. Še hujsje bi bilo za ameriške Slovence, posebno za trpine, ki garajo v ameriških peklih, da niso prvi agitatorji pričeli agitirati za snovanje podpornih organizacij. Marskatero solzo so otrle podporne organizacije iz oči vdov in sirot.

Pot do združenja nam je odprla peta redna konvencija S. N. P. J. v Milwaukee, Storjen je bil prvi resen zaključek za združitev. Temu zaključku je sledil doatek k ustavi društva "Francisco Ferrer" za dvojno zavarovanje in posmrtnino. Z agitatoričnega stališča je tudi ta predlog za združitev jednot in zvez velikega pomena, ker dokazuje, da se lahko pri eni jednoti upelje več razredov in da je nepotrebno, da bi bil kdo zavarovan pri dveh, treh ali več podpornih organizacijah. Tudi člani drugih jednot in zvez so pričeli delati na to, da se združenje jednot in zvez uresniči v najkrajši dobi.

Z združenjem jednot in zvez bomo organizirali močno podporno organizacijo in ji osigurali obstanek. Prihranili bomo čas, ker ne bo treba nobenemu v mesecu

hoditi na dve ali tri seje. Znižali se bodo upravni stroški pri glavni upravi in društvih. Sodeč s tega stališča, mora vsak zaveden Slovenec pozdravljati in priporočati združitev.

Seveda se mora zvršiti združitev na ta način, da ne bodo oškodovani stari člani, pionirji jednot in zvez. Za take člane, ki so prekoračili 45. leto, bo tudi treba nekaj ukreniti. Dobivali naj bi enako bolniško podporo, za posmrtnino naj bi se določila le vsota \$100, s katero bi se pokrili pogrebni stroški. Plačevali naj bi asement kakor mi sedaj, le razpredelitev naj bi se spremenila toliko, da bi šli večji doneski v bolniški in odškodninski sklad, manjši pa v posmrtninski. Na ta način bi zadovoljili mnogo naših rojakov, ki se danes ne morejo pridružiti naši organizaciji. Tako bi imel vsakdo priliko, da se pridruži podporni organizaciji.

Ako bo dodatek k ustavi osvojen po članih in članicah S. N. P. J., potem bomo imeli prvi in drugi razred ter otroški oddelek. Ne vem zakaj ne bi ustanovili še enega razreda za tiste, ki so prekoračili 45. leto in jim tako dali priliko, da se zavarujejo za bolniško podporo in dostojen pogreb.

Res je, da večina slovenskih naseljenikov prihaja v Ameriko, ko so še mladi in krepki. Naselniški zakon pa dovoljuje naseljevanje do 45. leta. Vsled tega prihajajo v deželo Slovence, ki so stari krog 45. let, ali so pa to tudi že prekoračili. Socialna dolžnost nas pa veže, da tudi za te rojake storimo nekaj, jih pridružimo k podporni organizaciji in jih ne prepuštimo samim sebi. Ako še tem rojakom omogočimo vstop v organizacijo, smo storili vse, kar je bilo v naši moči.

To naj bi se uredilo potom splošnega glasovanja še pred prihodnjo konvencijo, ker bi bilo tudi delegatom na bodoči konvenciji olajšano delo pri reševanju vprašanj za občno korist slovenskih naseljenikov.

Pri organizatoričnem delu se ne smemo ozirati na desno in levo, še manj pa ozirati na sladke besede posameznikov, ki napeljavajo vođa na svoj mlin.

Ker nisem strokovnjak v zavarovalnih proračunih, ne morem izdelati zavarovalne lestvice, da bi lahko rekel, taka mora biti in ne drugačna. Zato priporočam moj načrt članom in članicam in prevdarek, ker se bo gotovo kateri članov oglašil še z boljšim predlogom. Najboljše bi pa bilo, da se za ideje zavzame kakšno društvo in v podobi predloga izdelata načrt, katerega bodo gotovo podpirala druga društva, kakor so podpirala predlog društva "Francisco Ferrer".

Ako se to izvrši, potem je naša jednota med vsemi jednotami inozemcev, ako upoštevamo število naseljenega ljudstva, najdovršenejša podporna organizacija.

F. G.

16 tisoč človeških
žrtev!

Italijanski izselniški urad naznanja časopisju, da je neka severoamerikanska družba dodelala železniško progo skozi državi Matto Grosso in Amazonas v Braziliji ob rekah Madejra in Mamora. Delo je bilo izvršiti pod tako neugodnimi klimatičnimi in drugimi okolščinami, da od 300 najetih delavcev, ki so bili Nemei, niti eden ni ostal živ. Nemška vlada je morala takrat poseči vmes, da je preprečila nadaljno izseljevanje na ta kraj nesreče in da je poskrbela za obhod delavcev, ki so bili že prišli v Brazilijo. To dejstvo je italijanski izseljeniški urad tudi razglasil, a vkljub temu ni mogel preprečiti tajnega nabiranja novih delavcev po Italiji. Tako se je zgodilo, da so mli izseljenci na malariji in rumeni mrzlici; na delu na progi, dolgi 330 kilometrov, je umrlo 16,000 delavcev, ne vstevši onih, ki so bolni zapustili delo in umrli v bolnišnicah bližnjih mest. Ista delniška družba bo gradila sedaj železniško progo na levem bregu reke Marmore na holivianskem ozemlju. Italijanski izseljeniški urad kar najresneje opominja vse oblasti, da preprečijo nabiranje delavcev, ker so agenti družbe že odpotovali, da ulove čim več novih žrtev.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILL.

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik: Jakob Miklaučič, Lock Box 3, Willock, Pa.
I. Podpredsednik: Martin Štefančič, R. R. 2, Pittsburg, Kans.
II. Podpredsednik: Louis Skubic, 2727 S. 42nd Cr., Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 S. Lawndale, ave., Chicago, Ill.
Tel. Lawndale 4635.

Blagajnik: Martin Potokar, 1625 S. Centre ave., Chicago, Ill.
Zapisnikar: Jožef Kuhelj, 9476 Ewing ave., So. Chicago, Ill.

NADZORNI ODSEK:

Anton J. Terbovec, Box 25, Denver, Colo.
Dragotin Pogorelec, 508 Moffat St., Pueblo, Colo.
Thomas Golob, Cor. 8th & Wright St., La Salle, Ill.

POROTNI ODSEK:

Anton Hrast, P. O. New Duluth, Minn.
Martin Železnikar, Box 276, Barberton, O.
John Šare, Box 131, Evergreen, Alta., Canada.

UREDNIK "GLASILO":

Jože Zavertnik, 2821 So. 40th ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. Weisskopf, M. D. 1801 So. Ashland ave., Chicago, Ill.
Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo glavnega urada, se imajo pošiljati na gl. tajnika.

Pritožbe glede nerednega poslovanja, na predsednika nadzornega odseka A. J. Terbovec.

Zadeve prepirljive vsebine predsednik porotnega odseka, A. Hrastu.

Vse druge stvari, ki imajo stik z "Glasilom", izvzemši sprejembe naslovov uradnikov krajevnih društev pa Glasilu 2821 40th Ave., Chicago, Ill.

Marco Visconti.

Zgodovinski roman. Italijanski napisal Tommaso Grossi.

Ona je govorila tako, ker je mislila, da je njen oče — kakor so se bili pomenili prej — o vsem že obvestil Viscontija. A ker je bilo temu vse neznan, ko je slišal sedaj tako goreče prositi in ni vedel zakaj, je najprej osupnil, za hip pa ga je obšlo usmiljenje in ljubezen. Bil je v zadregi, videvši da kraljica vseh njegovih misli in njegovega srea kleči tu pred njim kot sužnja. Sklonil se je, da bi jo privzdignil in ji rekel vse razburjen: "Kaj delate? . . . ne, jaz tega nikakor ne morem dovoli, vstanite vendar; vi da bi tako klečali pred človeškim bitjem! vi!" — Toda ona se ni zganila, temveč, je povzdignila roke in ga nadalje prosila, upiraje vanj svoje objokane oči. To je Viscontija neizrečeno presunilo. Bilo mu je, kakor da bi v tej deklici videl zopet pred seboj njeno mater živo in pravo, ki je bila prav tako padla pred njega na kolena in ga vzdihujče prosila toliko let poprej tisto noč, ko je bil prišel, da bi jo odvedel z očetovega doma. On se je čutil zamaknena. Vzdignil je siloma prosečo devico in jo peljal na neko stolico. Ona si je z obema rokama zakrivala obraz, ter vsled silne žalosti, srama in strahu je jokala neotolajljivo, in obilne solze so jej pritekale izmed belih prstov. On se je ni upal dotakniti in jej ji prigovarjal: "Oh, povejte mi, kaj hočete, in kakor mi je drago upanje v moje večno izveličanje, vam prisezam, da storim po vaši želji vse, kar mi bo mogoče, tudi če bi imel pri tem izgubiti državo, življenje in svojo čast. Rešite me iz teh muk in povejte mi, kdo je tisti, katerega morem rešiti? . . ."

"Lupo", je vskliknila deklica vzdihujče!

"Kdo? tisti podložnik samostana sv. Ambroža, ki je obsojen na smrt?"

"Dá, on je sin sokolarja moje očetá, je brat moje ljubljene deklice . . . oh, da bi vi videli, kako sta reveža obupana! . . ."

"Ne jokajte več, Lupo bo rešen, darujem ga vam . . . Oh, da bi tako mogel s svojo krvjo jedno teh vaših solza si kupiti! . . . Ne več, Ermelinda! Ermelinda! . . . Oh, vi bi me kmalu zmotila! Bice, ne jokajte več, Lupo ne umrje!"

"Rekli ste, da ne umrje?"

"Dá, in vam prisezam pri zveličanju svoje duše!"

Pri teh besedah se je deklica dvignila in stekla proti temu rešeniku ter je hotela še jedenkrat poklekati pred njega, da bi ga zahvalila. A ni mogla, ker on, prijemši jo, jo je siloma vzdržal, in ona zbegana, ginjena, zmaganá od prevlekega veselja, se je spustila v njegovo naročje. Marko je čutil, kako se mu je tresla v rokah tista draga oseba, kako so mu tekle po roki tople solze oveljene krasne deve, in kako so

njene nežne prsi ob razburkanih njegovih plule. Tedaj se ni mogel več premagovati, sklonil se je k njeni glavici in jo poljubil na čelo. Bice je čutila tisti poljub, a se ni vznemirila bolj, kot če bi jo bil poljubil njen oče. Dvignila se je mirno, a iz oči rudečkastih še in mokrih od joka ter iz obraza še vedno preplašena je odseval smehljaj nove radosti. Tako se je po spomladnem dežju med pretrganimi oblaki zopet kaže solnce s tem lepšim sijajem.

Slavni junak je bil v oblasti devotke, Marko je pristopil k mizi in stoji napisal nekaj vrstic opatu sv. Ambroža; s temi ga je prosil, veleva mu in pretil, naj hitro oprostí tistega Lupa, o katerem sta govorila nekaj dni poprej. Povezal je list s svilenim trakom, na kateri je udaril svoj pečat, naredil naslov in izročil Bici rekoč: "To pismo pošljite opatu in Lupo bo izpuščen!"

"Bog vam poplača dobro delo, katero ste storili, zabranjave prelihanje nedolžne krvi ter otiranje neštevilne solze; cela njegova družina bo vedno molila za vas". Tako rekši se je deklica obrnila, da bi odšla.

"Bice!" je dejal tedaj Marko in jej namignil, naj se ustavi, "prosim vas, ostanite še za trenotek. Pismo morete oddati še jutri zjutraj . . . Poslušajte me: nočoj odidem jaz daleč . . . toda spomin na te trenutke . . . vaš spomin, Bice, verujte mi, ostane večno v mojem sreju . . ."

"Oh, tudi jaz nikdar ne pozabim velike dobrote, katero ste mi storili; molila bom za vas tudi jaz. . . In ko se sedaj domišljam kako sem se prej bala pred vas stopiti, si moram sama priznati, kako nepotreben je bil moj strah! . . . Saj mi je pravila moja mati, da ste dobrega, plemenitega srea."

"Tedaj me vaša mati ne sovražila? mi je odpustila? . . . in vi, Bice, mi tudi odpustite? . . . in me ne sovražite?"

"Jaz? o, kaj pravite? . . . moja hvaležnost . . . spoštovanje!"

"Mi ne zadošča — to ni tisto, česar si jaz želim od vas", je zavpil Viscontie, prijemši njeno roko med svoje tresočee roke. "Čemu bi še nadalje zakrival? Vedite, Bice, da od tistega trenutka, ko sem vas prvič ugledal . . . je moja nuda določena nepreklicno . . . Tudi jaz pričakujem iz vaših ust besedo, ki bo za me življenje ali smrt!"

Deklica se je tresla vsa in se je vmočevala, da bi se mu izvila. A mahoma je Viscontu šinila neka druga misel v glavo; potihnil je in spustil njeno roko; obraz se mu je tako spremenil, da ni bil videti več poprejšnji, in po kratkem molku jo je vprašal z osornim glasom:

"Povejte mi, ta Lupo je vendar oproda nekoga, katerega ste mi ravnokar imenovali?"

"Res, njegov oproda je".

"Njegov pravite, — čegav?"

"Njegov . . . tistega vašega bratrance . . . tistega viteza . . ."

je odgovorila deklica, ne drznivši se povedati imena.

"Povejte, čegav?" je ukazal on ojstro.

"Ottorinov", je rekla Bice in zarudela kot žrjavica.

"Sedaj povejte mi, kako bi povedala spovedniku na smrtno uro", je nadaljeval Marko z zamolklim in tresočim se glasom, "ali ste mi prišla prositi milosti za Lupa zato, da bi onemu ustregla?"

"Prositi vas je imel moj oče".

"Ne prašam tega. Povejte mi to, ali vas je oni k temu pripravil?"

"Dá, tudi on je prosil mojega očeta, ker vedoč, da ste nevoljni ž njim, se ni upal . . ."

"A! vam je znana vsaka njegova tajnost! . . . pa kedar ste ga videla?"

"Malo časa poprej, ko sem stopila v vašo hišo."

"In ga vidite vsaki dan, ni res? . . . in ste mu obečala . . . srčno rada . . . in ste zaljubljena vanj — o povejte, povejte v božjem imenu!"

Bice vsa preplašena je molčala.

"Tedaj vendar ne tajite?"

"Ne, ne tajim", je izrekla deklica rahlo, "on . . . ima biti moj ženin".

"Smrt in poljubljene!" je zarohnel Marko, popadel pismo, katero je imela v rokah, in se zagnal vanjo besen, kakor da bi jo hotel raztrgati.

Ubožici ste se tresli koleno, zatemnilo se ji je pred očmi, in padla je nezavestna na tla.

Nekaj trenutkov je Viscontie gledal nanjo z divjim pogledom, desnica mu je nehote segla po bodu — vendar je takoj pustil orožje, vtaknil onesveščeni pismo pod pas, stekel od tam, in po nekaj skrivnih stopnicah naglo odšel na dvorišče. Čutil je v sebi nepremagljivo potrebo, da bi dihal na prostem, da bi se tam gibal in razpasel. Skočil je na konja, ki je bil pripravljen zanj, ker je imel odpotovati tisto noč, in ga je pogljal v najdivjši dir po prvi poti, ki je bila pred njim. Jeden sam izmed mnogih oprod, ki so ga imeli spremljevati, se je jedva mogel spustiti za njim, ker ga ni mogel dohajati, mu je sledil le od daleč. Takšen je bil tisti človek; ko ga je prevzela strast, se je tako silno razburil, da je pozabil na vsak pomislek in obzir.

Šel je, kakor da bi bežal pred zesledujočim sovražnikom; o, sovražnik je bil ž njim na konju, bil je v njem, v njegovih možganih in mu ni dal miru — jemal mu je dušek. Ker mu je med to strašno jezo v temi v obraz pihala mrzla ponočna sapa, se mu je zdelo, da čuti neko olajšanje. Dirjal je, kakor da bi bil zblaznel, okolo in okolo ni slišal drugega nego ropot konjskih kopit in živžiganje zraka, ki ga je on rezal z vso silo in ki mu je popihoval na čelu lase, mokre od potu.

Plemenita žival, katere gospodar ni več brzdal, s krvavečimi ledji, je skakala zdvijana, je dirjala sedaj na jedno sedaj na drugo stran. Zgubivši hojno pot, je tekla po njivah in pašnikih, skakala čez jame in grme v goščavi, vedno v nevarnosti, da bi zadela z glavo ob kako drevo ali da bi se pogreznila v kako močvirje ali pa prevrgla v kak prepad. Jezdec, ki je s to divjo gonjo, s tem prisiljenim vratolomnim telesnim gibanjem nekako mamil svojo duševno bol, ni nehal poganjati z glasom in z ostrogami, katere so ubogi živali vedno tlačale v ledjih. V tej pijanosti svoje domišljije je želel pogrezniti se v zemljo, izginiti za vselej s sveta s konjem vred.

Dirjal in dirjal, dokler ni opazil, da je bil sam; oproda mu namreč ni mogel dolgo slediti v tem besnem teku. Slišal je, da je uboga žival stokala pod njim, videl jo je v svetlobi jutrnjega mraka vso v penah, in soparni megli, krvavo ter pihajočo s široko odprti nosnic gosto in vročo sapo. Tedaj je prijel vajeti in jo ustavil na neki veliki pušči. Vzdignil je oči proti solncu, ki je ravno vzhajalo, a ko ga je zagledal, se je raztužil, svetloba mu je bila zoprna, ker ga je zopet kazala ljudem in samemu sebi; nočna tema je bolj ugajala njegovi srčni bolesti; v temi se je njegov duh širom sprehajal in se zavzemal skrivnostnega občutka neskončnosti in večnosti, v katero se je želel potopiti.

(Dalje prihodnjč.)

KMETIJE NA PRODAJ!

Pred 5 leti je tukaj kupil rojak 5 akrov zemlje, katero je lepo očistil in napravil poslopje na nji. Sedaj jo želi prodati. Svet je na zelo lepem kraju. Zemljišča so na ravnam; poleg nje teče mala reka in tudi pristna pitna voda. Zemlja je dobra in rodovitna. Tu rastejo vse vrtné in poljske zelenjave, lepa prilika za kokošjo rejo in tudi za race, kar se tukaj prav lahko za dobro eno proda. Na prodaj sta tukaj še dve drugi kmetiji. Toda tam je cena bolj visoka, kmetiji sta krasno obdelani in posejani. Zimski čas pade tukaj jako malo snega, kar daje lepo priliko za rejo goveje živine, paše dosti vse na okrog po kompanijskih prerijah prosto. Cena prvi kmetiji je \$550 na letne obroke in sicer \$150 se plača takoj, potem \$100 na leto z 7% interesa. Na prodaj je tukaj tudi kos zemlje 2½ akra, katera je ob jezeru; lepa prilika za ribji lov. Cena je \$200. To priporočam posebno kakemu Slovencu, ki želi lepo in mirno samostojno življenje poleg lepega jezera. Za vsa pojasnila se je obrniti na naslov John Werdnik, Box 32, Birmingham, Wash. (Snohomish Co.) (Advert.)

1913! SVETOVALEC 1913!

Vse, kar morate vedeti o paketni pošti, poštini hranilnicah! — Kako postanem državljan. Najnovejša slovenska izdaja (1913) z novimi zakonitimi odredbami. Vse v eni lični prirodni knjižici. Koristno za vsakogar. Unijski tisk. Cena samo 25c. — Naroči se samo pri Bert P. Lakner, 1595 3rd ave., New York, N. Y. (Advertisement.)

Spomladne zelenjadi.

Na hrano v spomladni sezoni se bi moralo bolj paziti kot se pazi. Posebno bi se moralo paziti na nezrele zelenjadi in jagode, ki vsebujejo preveč kiseka. Zelenjad se mora dobro kuhati in je zdrava za vsakogar, vendar ne da bi samo od nje živeli. Nekuhaná zelenjad in jagode postanejo lahko usodepolne za revmatizem in drisko. Kakor hitro opaziš to nepravilnost, rabi Trinerjevo Ameriško zdravilno grenko vino, ki tako hrani zabrani skisati se v črevih. Ono izčisti telo ter ga vzdrži, da redno in pravilno deluje; daje tudi telesu čisto in zdravo kri. Dalo vam bo silo in moč in je dobro za želodčne in

črevesne bolezni. V lekarnah in Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Bode v živcih in glidih odstrani takoj z Trinerjevim linimentom.

(Advertisement.)

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov.-angl. slovnico, razgovore, pisma in navodilo kako postati državljan poleg največjega slov.-angl. in angl. slov. slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsem onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platni trdo vezana (420 strani) je \$2. ter se dobi pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y. (Advertisement.)

Frank Stonich,

brat zlatarjev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča cenjenim rojakom širom Amerike. Kadar potrebujete ali kupujete zlatino n. pr. ure, veržice, prstane, broške itd., se obrnite name, ker boste dobili blago prve vrste.

VSE GARANTIRANO!

V zalogi imam znake, prstane, priviske, broške raznih jednot in zvez

FRANK STONICH,

7 W. Madison St., Saving Bank Bldg., Room 605, CHICAGO, ILL.

B. WEIS & CO.

Destilater in uvažalec

Trgovec z vinom in žganjem na debelo

Kentucky Viskija vsake vrste. Edini prodajalec grenčice "ROOSTER"

1221 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Potovanje v staro domovino
potom Kašparjeve Državne
Banke je najceneje in naj-
bolj varno.

Naša parobrodna poslovica je največja na Zapadu in ima vse najboljše oceanske črte (linije). Vozni listki, (šifkarte) po kompanijskih cenah. Menjalnica starokrajskega denarja. Kupujemo denar vseh držav sveta pozornih cenah Kašpar Državna Banka izplača za 5K - \$1 bres odbitka. Pošljamo denar v vse dele sveta po jako nizkih cenah; ravnotako izdajamo dražje. Stojimo v zvezi z najbogatejšimi slovanskimi bankami v stari domovini, in pri nas ni še nobeden, kar ta banka obstoji, (23 let), zgrbil še centa. Pišite po cene v slovenskem jeziku. Kašpar Državna Banka sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vložnega denarja. Banka ima \$5,318,821 premoženja. Slov. Narod. Podp. Jednota vrši svoj denarni promet s Kašpar Državno Banko. - - -

Kaspar State Bank

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill

Prekinjeno delo.

Naše vsakdanje življenje bi moralo biti tako urejeno, da bi ostali čvrsti in da bi mogli v polni meri uporabiti svoj čas in svoje zmognosti. To bi učinkovalo na nas, da bi bili zdravi in močni. Noben naših organov ne sme prekiniti svojega dela v škodo celega telesa.

Pa tudi največja skrb večsah ne more preprečiti, da se delovanje kakega organa zmanjša ali da se sploh ne prekine. Događa se, da noče želodec sprejemati hrane ali vsaj toliko ne, kot jo potrebuje telo. Večsah prenehajo jetra ali kak drugi organ z delovanjem in posledica je, da človek postane zaprt. V takih slučajih, ko so oboleli prebavni organi, je najboljšee sredstvo

To vino Vam očisti celi sistem, brez bolečin in drugih neprilik. Ojači Vam tudi prebavne organe in s tem celo telo.

USTVARI DOBER TEK,
POSPEŠI IZLOČITVE IN
OLAJŠA ZAPRTNICO,
NOTRANJE BOLESTI IN KRČE,
GLAVOBOL, ZLATENICO,
KOLCANJE IN BLJU VANJE.

Vspešno je pri vseh takih boleznih, pri kojih trpi želodec in pri kojih opazimo zmanjšanje teka, zaprtnico in slabost. Priporočamo jo pri nervoznosti, povzročeni po neprebavi in pri nerednem perilu, povzročeni po kronični zaprtnici.

V LEKARNAH

JOS. TRINER,

UVAŽALEC IN IZVAŽALEC.

1333.39 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

IZ GLAVNEGA URADA

SPREMENBE

pri krajevnih društvih meseca aprila 1913.

Slavija, šte. 1. Zopet sprejeti: Leo Zakrajšek, e. 11457. Prvi mesec suspendovani: Alois Bahovec, e. 4762, Ant. Pengal, e. 8866. Drugi mesec suspendovani: A. Kolarich, e. 8168. Novo pristopli: Ana Krašovec, e. 15695, Verona Ziglar, e. 15696, Jos. Konušar, e. 15697, Karl Baharič, e. 15698, J. Ziglar, e. 15699.

Triglav, šte. 2. Prvi mesec suspendovani: Fr. Ferencak, e. 7660, Izobčen: Henrik Radej, e. 11721. Novo pristopli: Ant. Vene, e. 15700.

Adrija, šte. 3. Zopet sprejeti: John Napotnik, e. 13476.

Bratstvo, šte. 4. Zopet sprejeti: Val. Katra, e. 10496, John Figas, e. 12234, Fr. Stainert, e. 13495. Prvi mesec suspendovani: Ant. Špan, e. 173, Julij Bogajevski, e. 960, Aug. Arcisevski, e. 4848, Vlad. Rogožinski, e. 5861, Fr. Sadlovski, e. 13479, Fr. Alič, e. 8298.

Naprej, šte. 5. Zopet sprejeti: Jos. Augustinčič, e. 2803, Karl Lapajne, e. 11574, Jakob Pužan, e. 7831, Martin Štrukelj, e. 10881, Mike Zarnik, e. 11439, Ant. Nachtigal, e. 11725. Prvi mesec suspendovani: Fr. Kastelic, e. 4058, Blaž Luznar, e. 11435, John Zalokar, e. 12242. Drugi mesec suspendovani: Ant. Bogolin, e. 11290, Jos. Černe, e. 12058, Mike Udovih, e. 13329, Izobčeni: Fr. Sodnikar, e. 1438, John Nose, e. 11902, Fr. Klemenčič, e. 13117. Novo pristopli: Vasil Dobričič, e. 15701, Jos. Vidmar, e. 15702, Fr. Stopar, e. 15703, Fr. Žagar, e. 15704, Matt Marolt, e. 15705.

Bratstvo, šte. 6. Novo pristopli: George Oblak, e. 15706, Jak. Vertačnik, e. 15707, Musa Perinovič, e. 15708, Thom. Bogataj, e. 15709.

Bratstvo Naprej, šte. 9. Zopet sprejeti: John Kožuh, e. 4666, Jos. Lubij, e. 15270, Fr. Lipovšek, e. 2624, Izobčen: Ant. Gondek, e. 726. Novo pristopli: Marija Homec, e. 15710.

Trdnjava, šte. 10. Zopet sprejeti: Ant. Novak, e. 5027. Prvi mesec suspendovani: Ant. Hren, e. 12735, Matt Andrežič, e. 13134. Izobčeni: George Veržič, e. 3139. Novo pristopli: Marija Knezovič, e. 15711.

Sokol, šte. 11. Izobčena: Frančiška Sušnjar, e. 11302.

Edinost, šte. 12. Prvi mesec suspendovani: Fr. Turk, e. 6714. Novo pristopli: Jos. Peterlin, e. 15712.

Edinost, šte. 13. Zopet sprejeti: Jakob Kenda, e. 6291, Stef. Bistrica, e. 4658, Nick Bistrica, e. 9659, Ant. Moh, e. 9661, Martin Kalesnik, e. 9662, Nick Pavlešič, e. 11582, Nick Vidnjevič, e. 13719. Prvi mesec suspendovani: Matt Gradišar, e. 2340, John Močan, e. 9668, John Košica, e. 12067, Stef. Stefančič, e. 12066, Nick Vidnjevič, e. 13719, Jos. Lumberger, e. 7827, Ant. Gartnar, e. 8767. Drugi mesec suspendovani: Jakob Kaska, e. 6292, Rade Jakovič, e. 10898, Izobčen: Stefan Kolar, e. 12738.

Sloga, šte. 14. Zopet sprejeti: Peter Srmek, e. 10066, Stef. Srmek, e. 10904. Prvi mesec suspendovani: John Dolinar, e. 9884, B. Coban, e. 11307, Izobčen: Anton Novak, e. 5804. Novo pristopli: John Hladnik, e. 15713, Fr. Golob, e. 15714, Fr. Vrtačnik, e. 15715, Jos. Popit, e. 15716, Ciril Krže, e. 15717, Val. Erznožnik, e. 15718, John Sustar, e. 15719, Louis Tavčar, e. 15720.

Sloga, šte. 16. Zopet sprejeti: John Kutnar, e. 3408, Fr. Dolene, e. 7681, Louis Zupančič, e. 12566, Fr. Perme, e. 11736, Ant. Bučar, e. 14124, Jakob Novak, e. 15026, John Kokotec, e. 13726. Prvi mesec suspendovani: And. Golob, e. (???) Jos. Pucelj, e. (??) Drugi mesec suspendovani: Fr. Grimšič, e. 6954, Izobčen: Louis Obid, e. 10671, Andro Bolf, e. 10810. Novo pristopli: Matt Wachetz, e. 15721, Jos. Stanič, e. 15722, Karl Zevnik, e. 15723, Louis Nosse, e. 15724.

Bled, šte. 17. Novo pristopli: Matt Rupčič, e. 617 in Rud. Paher, e. 2857.

Orel, šte. 19. Zopet sprejeti: Fr. Golle, e. 1737, John Poženel, e. 4801.

Sokol, šte. 20. Zopet sprejeti: Adam Joseph, e. 3898, John Kalčič, e. 658. Prvi mesec suspendovani: And. Lah, e. 6716, John Medoš, e. 13508, Luka Nagode, e. 12987, Jos. Pešelj, e. 1294, Thom. Šega, e. 6855, Alois Skubic, e. 12986, John Sterk, e. 13507, Stefan Medved, e. 4126. Drugi mesec suspendovani: John Somrak, e. 658. Izobčen: John Stajer, e. 12406. Novo pristopli: Jernej Bezljaj, e. 15725, Fr. Modic, e. 15726, Frank Zorman, e. 15727, John Movrin, e. 15728.

Orel, šte. 21. Drugi mesec suspendovani: Ant. Hibler, e. 2498, Matt Tomšič, e. 4990. Novo pristopli: Ant. Spelich, e. 15729, M. Štrumbelj, e. 15730, Ant. Mausar, e. 15731, John Pirjatelj, e. 15732. Danica, šte. 22. Zopet sprejeti: Jos. Panian, e. 7858. Prvi mesec suspendovani: John Bukovih, e. 8567, Izobčen: Matt Petah, e. 14570. Novo pristopli: Peter Friec, e. 15733.

Edinost, šte. 23. Novo pristopli: Amalija Prašnikar, e. 15734, Marija Založnik, e. 15735.

Šmarica, šte. 24. Prvi mesec suspendovani: Jos. Ocepce, e. 1159. Novo pristopli: John Keeshe, e. 15736.

Bratje Svobode, šte. 26. Novo pristopli: Neža Galičič, e. 15737.

Celje, šte. 27. Zopet sprejeti: John Jovan, e. 15296. Prvi mesec suspendovani: M. Marcen, e. 3227.

Novi Dom, šte. 28. Izobčen: Frank Šabac, e. 9040.

Domovina, šte. 29. Novo pristopli: Ant. Zupančič, e. 15738, Silvester Sladič, e. 15739, Frank Leban, e. 15740, Frank Logar, e. 15741, Jos. Zabukovec, e. 15742, Albin Sladič, e. 15743.

Sava, šte. 32. Prvi mesec suspendovani: John Božič, e. 6524, Fr. Reven, e. 7327, Jos. Brezovec, e. 8673, Izobčeni: John Keržič, e. 5089, Jos. Zupančič, e. 661. Odstopli: Luka Krumpster, e. 13928. Novo pristopli: John Sajovic, e. 15744.

Naš Dom, šte. 33. Zopet sprejeti: Jakob Medved, e. 8222, M. Maletič, e. 9680, Pet. Stanisljevič, e. 11331, K. Pisansky, e. 12264, Alex. Horvat, e. 13929, Mijo Kapela, e. 13930. Prvi mesec suspendovani: George Dolinar, e. 14079, Izobčen: Fr. Pršak, e. 14813. Odstopli: Ant. Ziberna, e. 7874, Mart. Jevnikar, e. 8223, M. Mariničič, e. 9215. Novo pristopli: Jos. Maletič, e. 15745, George Trut, e. 15746, Pet. Zarkovič, e. 15747, Steve Plevel, e. 15748.

France Prešeren, šte. 34. Zopet sprejeta: Ida Robins, e. 5305. Novo pristopli: John Urbas, e. 15749, Fr. Fabčič, e. 15750, Ant. Apih, e. 15751, Alois Metelko, e. 15752.

Zvestoba, šte. 35. Prvi mesec suspendovani: Jos. Januš, e. 7461.

Proletarec, šte. 37. Zopet sprejeti: George Galič, e. 7726, Alois Sinčič, e. 3936.

Ilirija, šte. 38. Prvi mesec suspendovani: John Blažič, e. 5010. Novo pristopli: Fr. Opalk, e. 15753, Jos. Babieč, e. 15754, Paula Marinšek, e. 15755, Lud. Draganič, e. 15756.

Narodni Vitezi, šte. 39. Prvi mesec suspendovani: Fr. Bahovec, e. 1910, Jera Bahovec, e. 2554. Drugi mesec suspendovani: Ant. Filipčič, e. 9690.

Aurora, šte. 43. Prvi mesec suspendovani: Ant. Koste, e. 8429. Novo pristopli: John Wintar, e. 15757.

M. Danica, šte. 44. Novo pristopli: Angela Herceg, e. 15758. Fr. Sivec, e. 15759.

Gorenjec, šte. 46. Prvi mesec suspendovani: Vinc. Klešnik, e. 9890.

Illinois, šte. 47. Prvi mesec suspendovani: Dom. Hribar, e. 6674. Odstopli: Ig. Stemberger, e. 13166. Novo pristopli: Louis Lamit, e. 15760.

Triglav, šte. 48. Novo pristopli: Jos. Petelin, e. 15761, John Koste, e. 15762, Alois Pavlič, e. 15763, Fr. Svete, e. 15764.

Ljubljana, šte. 49. Odstopli: John Doblekar, e. 11480. Novo pristopli: John Lemut, e. 15765.

Skala, šte. 50. Prvi mesec suspendovani: Vinc. Verhovnik, e. 4836, Val. Luznik, e. 7473, Ant. Pirnat, e. 10657.

Narodni Dom, šte. 51. Novo pristopli: Jera Petrovič, e. 15766.

Zvezda, šte. 52. Novo pristopli: Fr. Frelj, e. 15767, And. Frelj, e. 15768, Marija Fajfar, e. 15769, Matt Fajdiga, e. 15770.

Filip Progar, e. 15771, Jak. Roje, e. 15772.

V Boj, šte. 53. Zopet sprejeti: Jos. Bavec, e. (???) Prvi mesec suspendovani: And. Pelan, e. 7884, Fr. Dobida, e. 11772, John Palčič, e. 11860. Drugi mesec suspendovani: John Skolav, e. (??) Jos. Cvenkel, e. 13538. Izobčen: Frank Ulle, e. 12276. Novo pristopli: John Skolarič, e. 15773, Fr. Cimperman, e. 15774, John Znidaršič, e. 15775.

Slovenija, šte. 56. Zopet sprejeti: Wm. K. Nučič, e. 10550. Drugi mesec suspendovani: Frid. Pakič, e. 13076.

Planinar, šte. 57. Zopet sprejeti: Frank Remeč, e. 12278. Prvi mesec suspendovani: Martin Regina, e. 10124, Izobčeni: Joseph Kriber, e. 11139, Rud. Kuhar, e. 8743. Novo pristopli: Otilija Koshak, e. 15776.

Litija, šte. 58. Izobčen: Frank Widergar, e. 8354. Novo pristopli: Frank Benedičič, e. 15777.

Sparta, šte. 61. Zopet sprejeti: Anton Bulgar, e. 13513. Prvi mesec suspendovani: Alex. Dolhar, e. 4406. Novo pristopli: John Ocepce, e. 15778, Matt Sever, e. 15779, Joseph Lisjak, e. 15780, Matt Majerle, e. 15781.

Bratska Sloga, šte. 62. Zopet sprejeti: Anton Mušič, e. 11950, John Mervič, e. 10132. Prvi mesec suspendovani: Peter Pavlič, e. 11616, Peter Barič, e. 8047, Lazo Vraneš, e. 12599, Marko Dolinar, e. 13546, Frank Lesar, e. 3718, Izobčen: Anton Gerznić, e. 11949, Joseph Mance, e. 13949. Odstopli: Anton Ozanič, e. 3031. Novo pristopli: Joseph Mišica, e. 15782.

Slovenska Zastava, šte. 64. Zopet sprejeti: Mihael Korbar, e. 13950. Prvi mesec suspendovani: John Pinčelič, e. 7912, Anton Močilnikar, e. 12602. Novo pristopli: Frank Kokalj, e. 15783.

Prvi Maj, šte. 65. Zopet sprejeti: Joseph Jaklič, e. 8196, Blaž Lenič, e. 4565. Drugi mesec suspendovani: John Lajne, e. 14604, Izobčen: Frank Cvetkovič, e. 11492. Novo pristopli: Leopoldina Massa, e. 15784, Fred. Puklavitz, e. 15785, Stefan Arh, e. 15786, Matt Lipovšek, e. 15787, John Vehovec, e. 15788, Joseph Ramšak, e. 15789, Paul Eržen, e. 15790, Mihael Fele, e. 15791.

Napredek, šte. 69. Drugi mesec suspendovani: Tony Okorn, e. 15071. Novo pristopli: John Maurine, e. 15792, Peter Maleš, e. 15793.

Spoznanje, šte. 72. Prvi mesec suspendovani: Mihael Vosel, e. 7355, Karol Givdan, e. 6553, Izobčen: Frank Remšak, e. 10375. Novo pristopli: Frank Zagar, e. 15794, Jacob Zagar, e. 15795.

Groz, šte. 74. Novo pristopli: Matt Zaletel, e. 15796.

Slovenec, šte. 75. Novo pristopli: Katarina Pleše, e. 15797, Joseph Vukonič, e. 15798.

Bratstvo, šte. 77. Prvi mesec suspendovani: Jernej Mikuc, e. Drugi mesec suspendovani: Johana Mrlak, e. Frank Mrlak, e.

Dobrodošli, šte. 79. Prvi mesec suspendovani: Simon Mišičevič, e. 15078. Novo pristopli: Nikolaj Dumjovič, e. 15799.

Svoboda, šte. 80. Prvi mesec suspendovani: Mihael Frankovski, e. 10385, Kosta Klarič, e. 5399, Martin Migda, e. 10387. Drugi mesec suspendovani: Geo. Čebuhar, e. 5184.

Solnce, šte. 81. Izobčen: Srečko Jerbič, e. 7219. Novo pristopli: August Mlekuš, e. 15800, Andrej Stergule, e. 15801.

Planina, šte. 83. Zopet sprejeti: Nick Dragičević, e. 12124, Geo. Borich, e. 13770. Drugi mesec suspendovani: Martin Bruketa, e. 12122, Božo Mičetič, e. 12123.

Slovenski Delavec, šte. 85. Zopet sprejeti: John Jenič, e. 13029. Prvi mesec suspendovani: Frank Reven, e. 14868. Odstopli: Martin Kaičič, e. 11159.

Slovenski Dom, šte. 86. Zopet vimec suspendovani: Mihael Gorše, e. 5772, Anton Travst, e. 6892, Frank Velej, e. 12299. Drugi mesec suspendovani: Henry Vaj-

da, e. 13773. Novo pristopli: Jacob Novak, e. 15802.

Prostomisleci, šte. 87. Novo pristopli: Frank Černuta, e. 15803, Marti Osolnik, e. 15804, Anton Widmar, e. 15805.

Dobri Bratje, šte. 88. Zopet sprejeta: Dora Pierce, e. 11797. Glas Naroda, šte. 89. Prvi mesec suspendovani: Nick Vidoš, e. 14878. Novo pristopli: Mijo Koste, e. 15806.

Johnston City, šte. 91. Zopet sprejeti: Anton Ružič, e. 7034.

Rožna Dolina, šte. 92. Drugi mesec suspendovani: Joseph Govekar, e. 1201. Novo pristopli: Matt Cukjati, e. 15807.

Zarja Svobode, šte. 93. Prvi mesec suspendovani: Alois Kaušek, e. 10173.

Triglav, šte. 94. Zopet sprejeti: Helena Prosen, e. 11801, John Prosen, e. 11806, John Hrovat, e. 12821, Izobčen: Frank Andrič, e. 12476. Novo pristopli: Karl Logar, e. 15808, Kostantin Dulapa, e. 15809, Matt Čigola, e. 15810, Frančiška Jenič, e. 15811, Jenny Gabrovšek, e. 15812.

Lilija, šte. 95. Zopet sprejeti: Frank Kančič, e. 6695, Peter Kranje, e. 8081, Frank Bauliha, e. 5433, Andro Senica, e. 3119, Mihael Stefanič, e. 10175. Prvi mesec suspendovani: Frank Makše, e. 6344, Joseph Kamnikar, e. 12134, Frančiška Makše, e. 13032, Katarina Zupančič, e. 15572. Novo pristopli: Joseph Dornik, e. 15813.

Krim, šte. 97. Izobčeni: Joseph Tekavec, e. 8787, Janko Gapit, e. 14417. Novo pristopli: Peter Zakrajšek, e. 15814.

Sokol, šte. 98. Novo pristopli: Adam Čepuš, e. 15815, Josefa Brekan, e. 15816, John Trebušak, e. 15817.

Golobček, šte. 100. Izobčen: Andrej Bostjančič, e. 4270.

Trdnjava, šte. 101. Izobčen: John Novak, e. 9013. Novo pristopli: John Jurca, e. 15818.

Nada, šte. 102. Prvi mesec suspendovani: Anna Voncovski, e. 11527, Magie Končan, e. 7960. Novo pristopli: Louise Hren, e. 15819.

Jutrzanja Zora, šte. 103. Novo pristopli: Josepha Miklančič, e. 15820.

Zavedne Slovenke, šte. 104. Drugi mesec suspendovani: Anna Rožič, e. 10228.

Prostost, šte. 106. Novo pristopli: Peter Jamnik, e. 15821.

Planinski Raj, šte. 107. Novo pristopli: Matt Ivanetič, e. 15822, John Ivanetič, e. 15823, Thomas Cabrian, e. 15824, John Fučak, e. 15825, (Andrej Matešič, e. 15826 sprejet ko predloži izkaz starosti).

Orel, šte. 109. Novo pristopli: Mihael Legac, e. 15827, Božo Stillin, e. 15828, Peter Stillin, e. 15829, Matt Stillin, e. 15830.

Slovenski Rudar, šte. 110. Zopet sprejeti: Luka Biondič, e. 10743, Andrew Brajan, e. 13214, Frank Kraje, 9497, John Polič, e. 14221, Gregor Verban, e. 13417, Milan Vukučič, e. 14655, John Zgonc, e. 8939. Prvi mesec suspendovani: John Vidič, e. 10602, Frank Antončič, e. 9497, Frank Kraje, e. 9491, Joseph Antončič, e. 1101, Gregor Verban, e. 10417, Frank Dobrovine, e. 1450, Blaž Leo, e. 14062, Rudolph Košmerl, e. 10815, Alois Jordana, e. 13800, Matt Milenkovič, e. 13877, Matt Paver, e. 14652, Frank Sušenj, e. 14222, Martin Rokovina, e. 14087. Izobčeni: Frank Breznik, e. 10755, Matt Koludal, e. 13978, John Oblak, e. 13979. Novo pristopli: Frank Serjak, e. 15831.

Zvezda, šte. 111. Zopet sprejeta: Neža Miklančič, e. 9117. Novo pristopli: Frančiška Boben, e. 15832.

Slovenski Sinovi, šte. 112. Prvi mesec suspendovani: Anton Šubek, e. 9157, August Godina, e. 15832.

Mangart, šte. 113. Izobčeni: Blaž Fernet, e. 13406, M. Tomazinčič, e. 14659. Odstopli: Sebastian Slapnik, e. 14440.

Živila Ilirija, šte. 114. Izobčen: Frank Frank Oset, e. 10604.

Jolietska Zavednost, šte. 115. Zopet sprejeti: Mihael Likovič, e.

7531. Prvi mesec suspendovani: Jacob Jakša, e. 14446, Ludvik Prosen, e. 13984, Martin Plut, e. 7529, Matt Požek, e. 7533, Frank Sterniša, e. 1103, Joseph Stariha, e. 12645. Drugi mesec suspendovani: Rudolph Prosen, e. 13987, Izobčen: Geo. Wlepec, e. 14443. Novo pristopli: John Scamperle, e. 15833, Joseph Brenčič, e. 15834.

Novi Dom, šte. 117. Drugi mesec suspendovani: Karl Coder, e. 14664. Novo pristopli: George Spehar, e. 15835.

Moška Jdnakopravnost, šte. 119. Novo pristopli: Anna Vidmar, e. 15836.

Gorenjec, šte. 120. Prvi suspendovani: Frank Riglar, e. 10437. Zveza Detroitških Slovencev, šte. 121. Zopet sprejeti: Mihael Gonda, e. 8318, Andrej Hovorka, e. 8320, Mihael Seman, e. 10434, Frank Močilnik, e. 13227. Prvi mesec suspendovani: Alois Ardoina, e. 9766, Vincenc Černe, e. 11829. Drugi mesec suspendovani: Frank Cigale, e. 14667, Martin Hovorka, e. 11407. Izobčeni: Alex. Ban, e. 14669, Joseph Kotar, e. 11896, Andrej Kondar, e. 12493.

Groz, šte. 122. Zopet sprejeti: Fr. Skubic, e. 9769. Prvi mesec suspendovani: Joseph Pleško, e. 8173, Izobčen: John Sivec, e. 11830.

Mednarodna Zveza, šte. 124. Prvi mesec suspendovani: Ant. Grmovšek, e. 8338, Silvester Lavrich, e. 13598, Louis Nagode, e. 15124. Novo pristopli: Anton Drašler, e. 15837, John Vozelj, e. 15838.

Hibbing, šte. 125. Prvi mesec suspendovani: George Mihelčič, e. 12654, Val. Vodnik, e. 14678, Frank Perušek, e. 9507.

Narodne Slovenke, šte. 128. Zopet sprejeta: Ana Urbanc, e. 14007. Prvi mesec suspendovani: Katarina Thometz, e. 12876, Marija Glad, e. 8797. Novo pristopli: Frančiška Briški, e. 15839, Frančiška Rački, e. 15840, Dala Tomac, e. 15841, Karolina Malnar, e. 15842, Frančiška Zagar, e. 15843, Mary Sustarič, e. 15844.

Lipa, šte. 129. Zopet sprejeti: Alojzija Kavšek, e. 11411, Frank Zupančič, e. 12170, John Jerman, e. 6087, Anton Tekaučič, e. 8810. Prvi mesec suspendovani: Ig. Susteršič, e. 5006, Mihael Habič, e. 8813, John Koren, e. 10844, Frank Glavan, e. 11533, Anton Sivec, e.

Želodčne bolezni.

Vsi zdravniki pravijo, da večina bolnikov imajo želodčne bolezni. Ne pustite, da vam želodec zbolí ter pripravite pot za bolj razne bolezni, rabite

Severov Želodčni Grenčec

(Severa's Stomach Bitters)

ter se vzdržujete zdravega. Okrepi želodec ter vredi prebavo. Povrne vam tudi zdravost. Cena \$1.00.

Revmatizem,

nevralgija, odrge, otekline, bolečine hromosti, otekle žleze, okoreli sklepi in mišice, pokostnice, krči, bolečine v hrbtu, prsih in bokih rabijo kako zdravilo za vnažno rabo

Severovo Gothardsko Olje

(Severa's Gothard Oil)

se priporoča za zdravljenje gornjih in njim podobnih neprilik. Cena 50 centov.

V vseh lekarnah. Zahtevajte Severova Zdravila in ne vzemite drugih. Ako jih Vaš lekarnar nima, jih lahko naročite od nas.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Poseb

